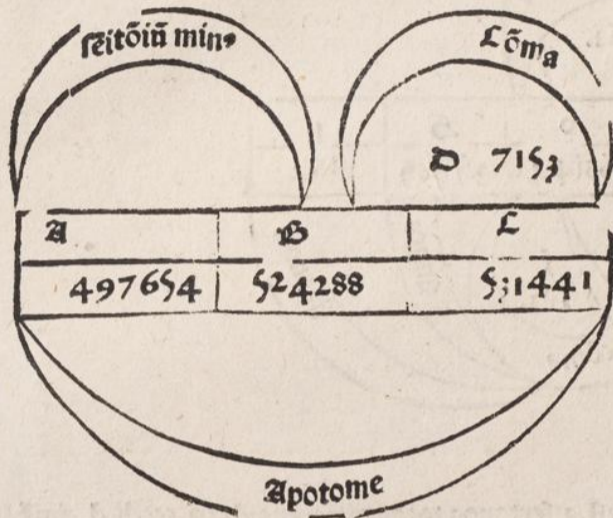
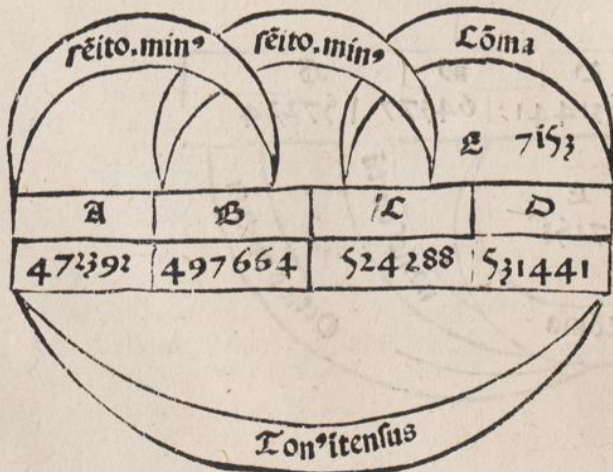

Musica

Ita his premissis licet maius semitonium minore se-
mitonio comate distare monstratum sit: tamen idem
quoque per se et per subiectos numeros tali ratione p-
babit. sit. a. numerus. ccccxxvii. dclxiii. ab eo vero se-
mitonium minus distans sit. b. numerus: qui iam su-
pra quoque descriptus est. dxliii. cclxxxviii. apotome
vero distet ab eo quod est. a. Is numerus: qui colligi-
tur unitatibus. dxxi. cccxli. et sit hoc. c. Quoniam igitur
a. b. minus semitonium. a. c. maius: differentia ei-
us quod est. c. ab eo quod est. b. perquirenda est. Ea est.
vij. diiii. id sit. d. Sed hic numerus dudum coma mo-
strabat. inter maius igitur semitonium ac minus co-
ma differentiam facit.

Rursus demonstrandum propono tonum duobus semito-
niis minoribus solo comate esse maiorem. Sit. a. nu-
merus. ccccxxii. ccccii. Ab hoc intendatur tonus. dxxi.
cccxli. et sit hoc. d. ab eo vero quod est. a. intendat se-
mitonium. Minus quod est. b. ac sit. b. ccccxxvii. dclxiii.
Ita ab eo quod est. b. semitonium aliud intendat minus
quod est. c. et sit. c. dxliii. cclxxxviii. Quoniam igitur. a. d.
tonus est. a. c. vero duo continent minora semitonia
videamus que sit differentia inter. c. atque. d. numeros
constituta. Est autem. e. f. unitatus. vii. diiii. Demons-
tratum est igitur tonum duobus semitonis minoribus co-
mate esse maiorem. Sed quoniam omnia iam que probata promi-
simus: propria ratione monstrata sunt: nunc quod superest
musice institutioni: regularis monocordi facienda est
partitio. Quam rem quoniam longior tractatus extendit: im-
posterioris metarij disputatores cesum transferenda

Eiusdem Boetij de Musica liber quartus.

Locum differentias in quantitate consistere
Capitulum. i.

si omnia que demonstranda erunt
superioris libri tractatione digessimus
non penitet tamen rursus eadem me-
morie recolligenda prestare cum qua-
dam diuersitate tractatus ut his rur-
sus ad memoriam redeuntibus ad re-
gule diuisionem: quo tota tendit inte-
tio: veniamus. Si foret rerum omnium quies: nullus
auditum sonus feriret. Id autem fieret quoniam ces-
santibus motibus cunctis nulle inter se res pulsus cie-
rent. ut igitur sit vox: pulsus est opus. Sed ut sit pulsus
motus necessarie est antecedit. Ut ergo sit vox: mo-
tus esse necesse est. Sed omnis motus habet in se tu-
velocitatem: tum etiam tarditatem. Si igitur sit tar-
dus in pellendo motus: grauior redditur sonus. Mas
ut tarditas proxima stationi est: ita grauitas conti-
guat acurritati. Velox vero motus acutam vocis
lam prestat. Preterea: que grauis est: intensione cre-
scit ad medium. Que vero acuta: remissione decrescit
ad medium. Unde fit ut omnis sonus quasi ex quibus-
dam partibus compositus esse videatur. Omnis au-
tem partium coniunctio proportione committitur. so-
nozum igitur coniunctio proportionibus constituta
est. Proportiones autem principaliter in numeris co-
siderantur: proportio vero simplex numerorum vel in
multiplicibus vel in superparticularibus vel in super-
partientibus inuenitur. Secundum vero multiplices
proportiones vel superparticulares consona vel disso-
ne voces exaudiuntur. Consona quidem sunt: que si-
mul pulse suauem permixtumque inter se coniungunt
sonum. Dissona vero que simul pulse: non reddunt sua-
uem neque permixtum sonum. his igitur ita predictis
de proportionibus pauca dicamus.

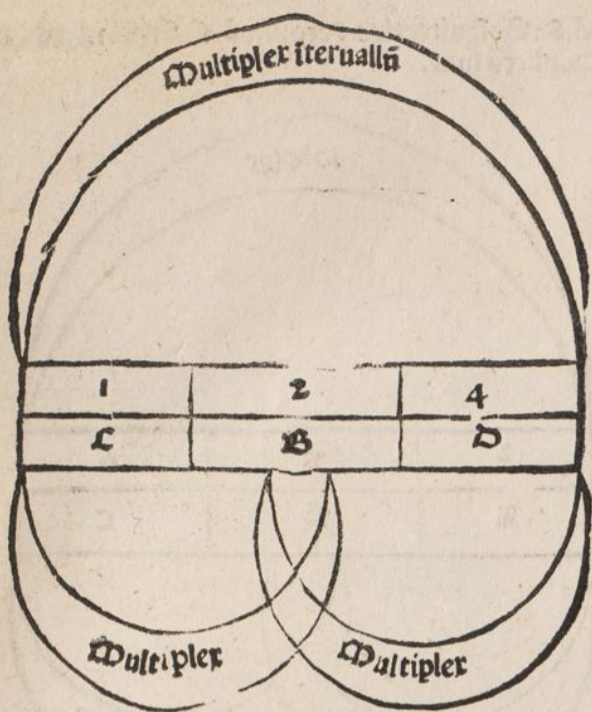
Diuerse de interuallis speculationes.

Capitulum. ii.

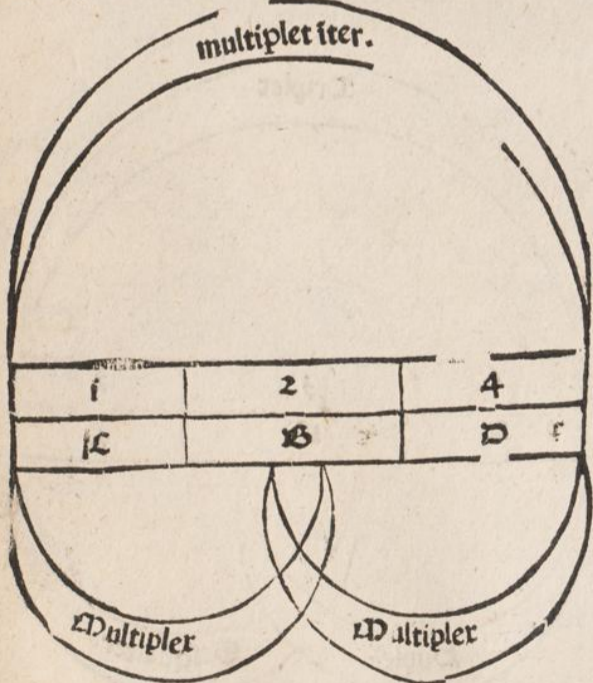

Interuallum multiplex binario multipli-
cetur: id quod sit ex hac multiplicatione: in-
teruallum multiplex est. sit multiplex inter-
uallum. b. c. et b. multiplex eius quod est. c. et fiat
ut est. c. ad. b. ita. b. ad. d. Quoniam igitur
b. multiplex est eius quod est. c. metitur. c. terminus
id quod est. b. vel bis vel tertio vel deinceps. et est. ut
c. ad. b. ita. b. ad. d. Metitur igitur. b. terminus id quod
est. d. Quocirca quia. c. terminus id quod est. b. meti-
tur: metitur etiam. d. Multiplex est igitur. d. eius quod
est. c. et est. c. d. Interuallum effectum ex composito bis
copulatoque sibimet et per binarium multiplicato. b. c.
interuallum. in numeris quoque idem probatur. sit enim.
b. ad. c. duplum ut binarius ad unitatem et fiat. vt. c.
ad. b. ita. b. ad. d. Erit igitur. d. quaternarius. Multi-
plex est. b. ad. c. id est binarius ad unitatem. Multiplex
est igitur. d. quaternarius ad. c. unitatem. Est autem
quadruplus quaternarius unitatis et binario multi-
plicata medietas quod est interuallum. b. c.

Multiplex

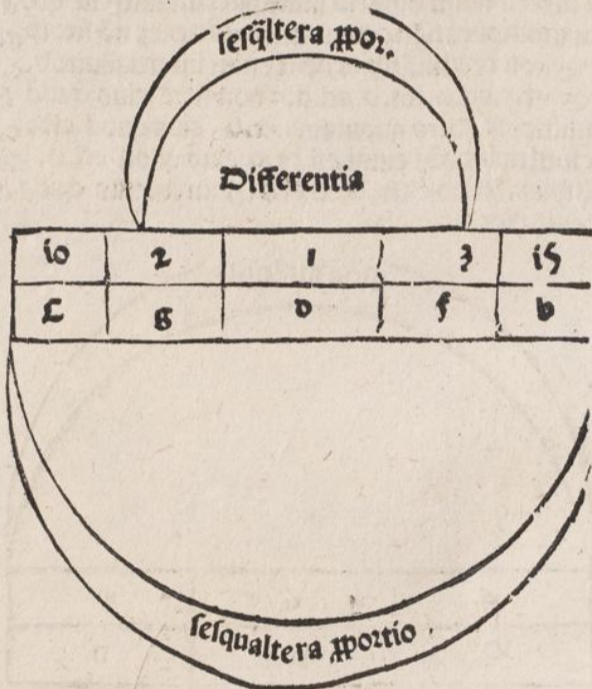

Si intervallum binario multiplicatū multiplex effe-
cerit intervallum: ipsum quoque multiplex erit. Sit in-
tervallū. b. c. et fiat vt. c. ad. b. ita. b. ad. d. et d. sit ad. c.
multiplex. Dico: qd. b. ei⁹ qd. est. c. multiplex est. Qm̄
enim. d. eius quod est. c. multiplex est: metietur. c. id
quod est. d. metietur et b. Offensum vō est qm̄ si sint
termini proportionaliter constituti: cum primus fue-
rit ultimo comparatus: si primus ultimū fuerit mens-
sus: metiet et mediū. c. igitur metietur id quod ē. b.
Multiplex est igitur. b. ei⁹ qd. ē. c. Id rursus ex nūer⁹
sit. c. vnitas. d. vō ex duplicata pportione. b. c. sit qter-
narius: et ē multiplex eius qd. est. c. Est enim qdrupl⁹
Qm̄ igitur hic quadrupl⁹ ex duplicata. b. c. pportioe
generatur. b. c. pportio dimidiū ei⁹ erit. igit. b. c. p-
portio dupla est. Sed duplum multiplex est. Erit igit-
tur. b. c. pportio multiplex.

Superparticularis intervalli medi⁹ numerus neq;
vnus neq; plures proportionaliter interueniet. sit. n.
b. c. pportio superparticularis et in eadem pportioe

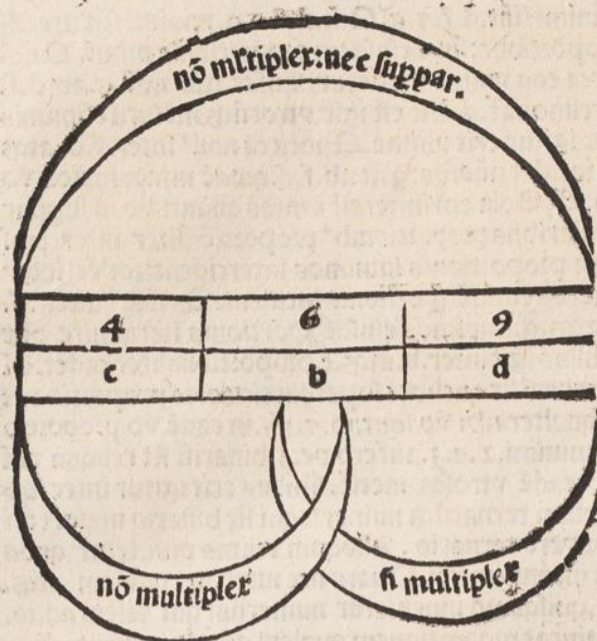
minimi sint. d. f. et g. Qm̄. d. f. et g. minimi sūt in eadē
proportione: sunt eiusdem proportionis primi. Quos
circa eos vnitas metietur. Auferatur igit. g. ab. d. f.
et relinquat. d. hic est igit vtrotūq; mēsurā cōmunis
hec igitur erit vnitas. Quocirca null⁹ inter. f. d. atq;
g. incidet nūerus: qd. sit ab. f. d. quidē minor maior vō
ab. S. Sola enī interest vnitas quanti vō in suppar-
ticularibus pportionib⁹ pportionaliter inter eius-
dem proportionis minimos intercedit: tot ē inter
ceteros eiusdē pportionis incident. S; null⁹ inter. f.
d. atq; g. minimos eiusdē pportionis interuenire pōt
Nullus igit inter. b. atq; c. pportionaliter cadet. et si
numeris sit quelibet superparticularis pportio: vt
sesquialtera. bi vō sunt. io. et 15. in eadē vō pportio-
ne minimi. 2. et 3. aufero de. 3. binariū sit reliqua vni-
tas: eadē vtrosq; metiet. Nullus erit igitur inter bi-
narium ternariūq; numer⁹: qui sit binario maiori mi-
nor vero ternario. Alioquin vnitas diuidetur quod
est inconueniens. Quare nec inter. io. quidem atq;
15. quisquam inuenietur numerus: qui talem ad. io.
obtineat pportionem qualem ad eum tenent. 15.

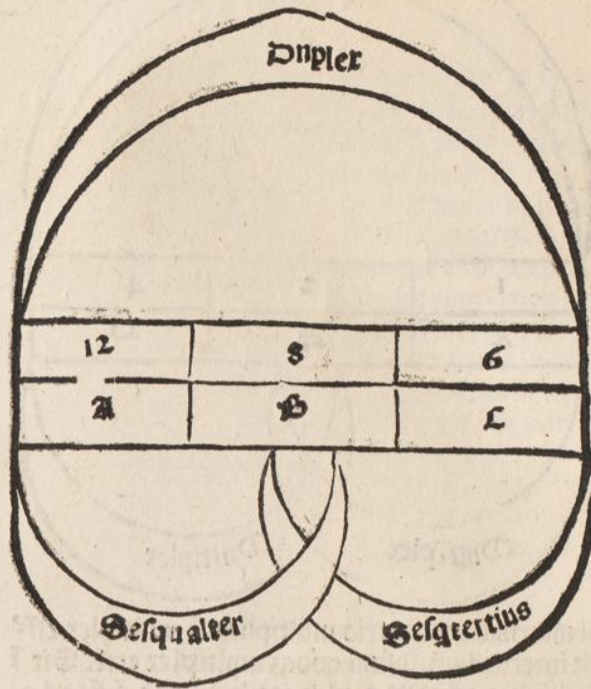
Si intervallum nō multiplex binario multiplicet id
quod sit ex hac multiplicatione nec multiplex est nec
superpartulare. Sit enim intervallū nō multiplex
b. c. et fiat vt. c. ad. b. sic. b. ad. d. Dico qm̄. d. eius qd. ē
.c. neq; multiplex est neq; superparticularis. Sit enī
si fieri potest primum. d. eius quod est. c. multiplex. et
qm̄ cognitum est. Si intervallum binario multiplica-
tum sit. et multiplex intervallū creatū. id qd. multipli-
catum est his intervallum esse multiplex. Erit igitur.
b. c. multiplex. sed non est positus. Non igitur erit. d.
eius qd. est. c. multiplex nec vō. superpartulare. Mā
superparticularis pportionis mediū pportionaliter
terminus nullus interuenit. inter. d. vō. et c. est p-
portionaliter terminus constitutus. id est. b. Mā vt. c.
ad. b. ita. b. ad. d. impossibile igitur erit. d. eius qd. est
.c. vel multiplicem esse vel superpartularem: quod
oportebat ostendere: Et in numeris sit non multiplex
intervallum. 6. ad. 4. fiatq; vt sunt. 4. ad. 6. ita sex
ad alium quemlibet numerum. hic erit igitur noue-
narius. Qui quaternariū neq; multiplex neq; super-
particularis est.

Musica

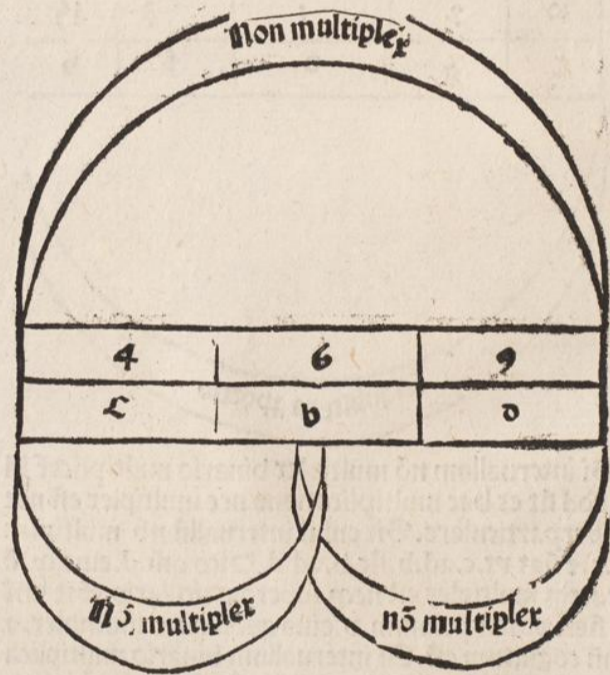
ad. 8. Sesquitercius vero. 8. ad. 6. Ergo. 12. ad. 6.
 Duplices sunt.

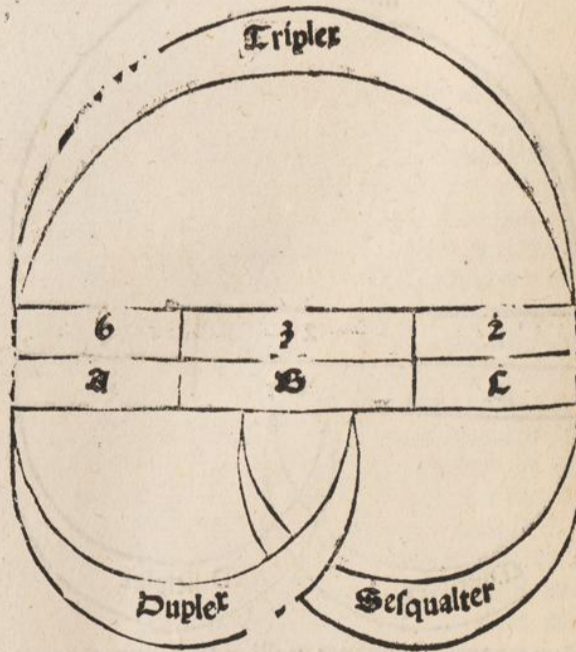
¶ Si interuallum binario multiplicetur: atq; id quod ex ea multiplicatione creabitur multiplex nō fit: ip̄m quoq; non erit multiplex. Sit enim interuallum. b. c. fiatq; vt. c. ad. b. ita. b. ad. d. ⁊ non fit. d. eius quod ē . c. multiplex. Dico quoniam nec. b. eius quod est . c. erit multiplex. Si enim est : ⁊. d. eius quod est. c. est multiplex. At non est. Non erit igitur. b. eius quod ē . c. multiplex

¶ Ex duplici interuallo atq; sesquialtero triplex nascitur interuallum. Sit enim. a. eius quod est. b. duplex b. autem eius quod est. c. sesquialter. Dico quoniam a. eius quod est. c. triplex est. Nam quoniam . a. eius quod est. b. duplex est. a. igitur equus est duob; . b. Rursus quoniam. b. eius quod est. c. sesquialter est. b. igitur habet in se totum. c. ⁊ eius dimidiam partem. Duo igitur. b. equi sunt tribus. c. Sed duo . b. equi erant vni. a. ⁊ vnus igitur. a. equus est tribus. c. igitur. a. vno. c. triplex est. Et in numeris fit duplex quidem senarius ternario: sesquialter vero ternarius, binario, Senarius igitur, triplex est binario.

¶ Duplex interuallum ex duobus maximis superparticularibus coniungitur sesquialtero ⁊ sesquitercio. Sit enim. a. quidem eius quod est. b. sesquialter. b. vero eius quod est. c. sesquitercius. Dico quonia; . a. ei⁹ quod est. c. duplex est. Quoniam igitur sesquialter est . a. eius quod est. b. igitur. a. habet in se totus. b. eius q; dimidium. Duo igitur. a. equi sunt tribus. b. Rursus quoniam. b. eius. quod est. c. sesquitercius est . b. igitur habet. c. ⁊ eius tertiam partem . Tres igitur. b. equi sunt ad quatuor. c. Tres autem. b. equi erant duobus. a. Duo igitur. a. equi sunt ad quatuor. c. vo⁹ igitur. a. equus est duobus. c. Duplex erit igitur . a. eius qui est. c. ⁊ in numeris. Sit enim sesquialter . 12.

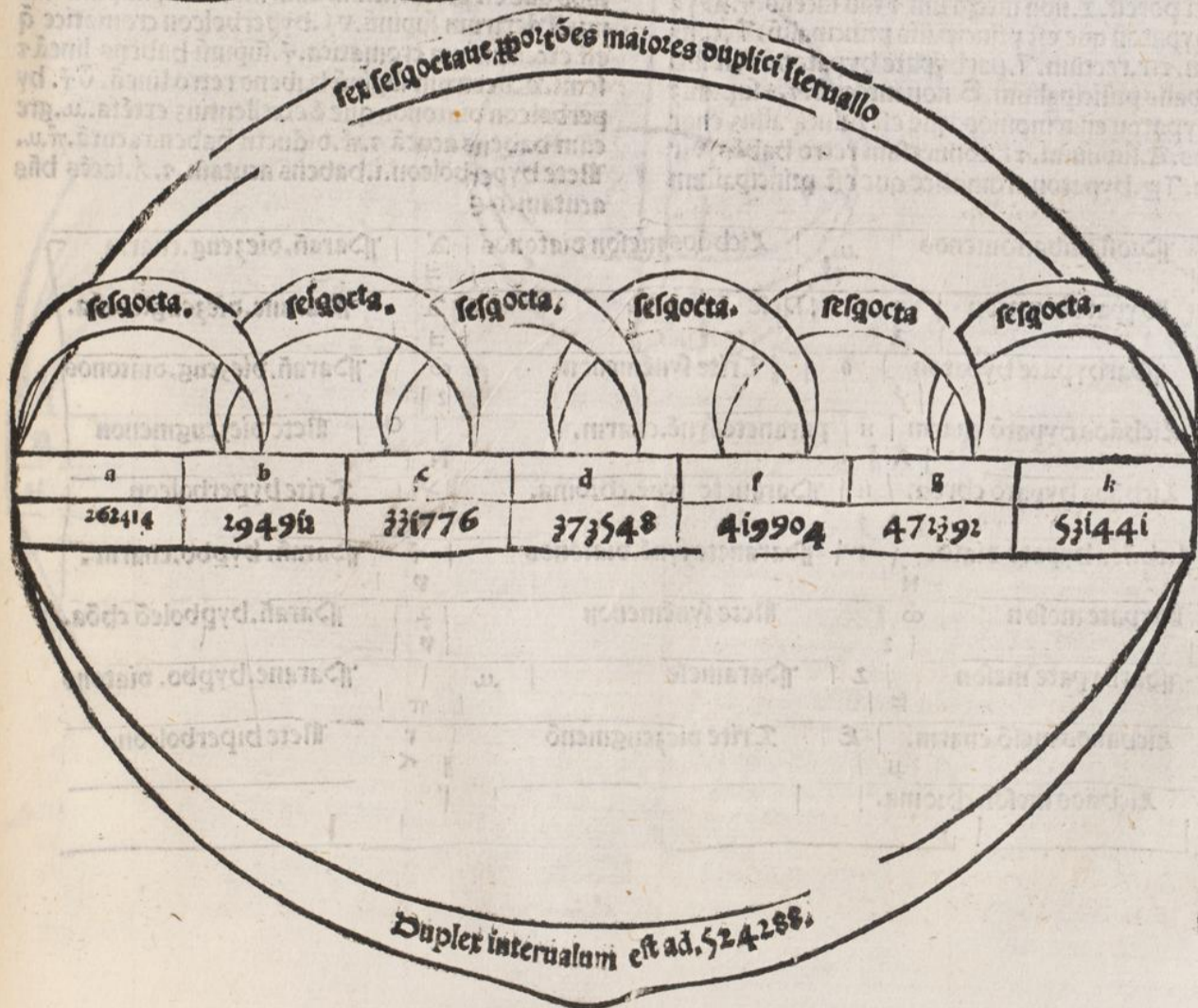
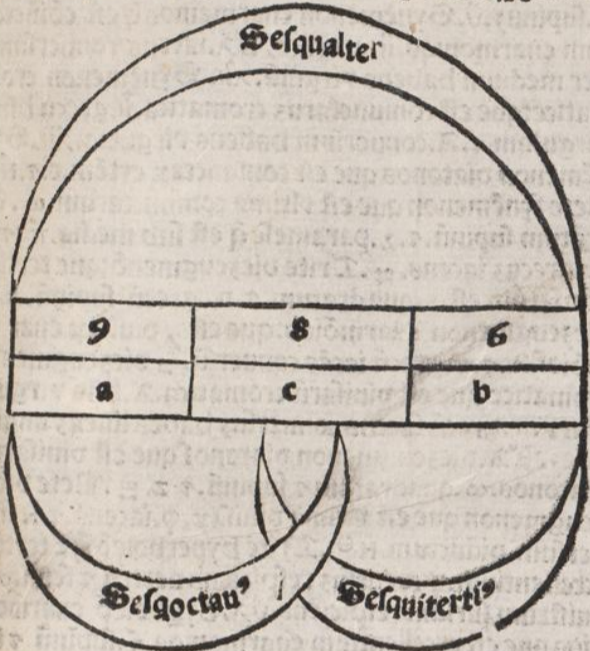

¶ Si sesquialtero interuallo sesquitercia dempta fuerit interuallum: erit quod relinquitur sexquioctauis Sit

Musica

Sit enī: a quidē eius qđ est. b. sesq̄lter. At vō. c. ei⁹ qđ est. b. sesquitertius. Dico qm̄. a. ei⁹ quod est. c. sesqui octauus est. Qm̄ enim. a. ei⁹ qđ est. b. sesqualter ē. a. igit̄ b. z eius dimidiā partē. Octo igit̄. a. equi sūt ad duodecim. b. Rursus qm̄. c. ei⁹ qđ ē. b. sesq̄tertius est. c. igitur b. z in se. b. z tertiā eius partē. Mouē igit̄ c. equi sunt ad duodecim. b. Duodeci at. b. eq̄ erāt ad octo. a. Et octo igit̄ a. eq̄ sunt ad nouē. c. Igit̄. a. equ⁹ est ei qđ est. c. z octauē ei⁹ p̄ti. A. igit̄ ei⁹ qđ ē. c. sesq̄ octauus est. Et in numeris sesqualterū quidē interua lū sit nouenari⁹ ad senariū sesq̄tertū vō octōari⁹ ad senariū. Mouē igitur ad octo sesq̄octaua p̄portio ē

Sex proportiones sesqui octauē maiores sunt vno duplici intervallo. Sit enim quidem numerus. a. bu ius autem sit sesqui octauus. b. huius sesqui octauus. c. z huius sesqui octauus. d. z huius sesqui octauus. f. eiusq̄ sesqui octauus. g. atq̄ huius sesqui octauus. k. Id autem fiat secundum descriptū in Arithmetica modū. z sint nūeri. a. b. c. d. f. g. k. z sit. a. 262. 144. huius autem sesqui octauus qui est. b. 294. 912. hu ius autem sesqui octauus qui est. c. 331. 776. huius autem sesqui octauus qui est. d. 373. 248. huius autem sesqui octauus qui est. f. 419. 904. huius autem sesqui octauus qui est. g. 472. 392. huius autem sesqui octau⁹ qui est. k. 531. 441. Et sūt. 531. 461. q̄ est k. plusq̄ duplices ad ducenta. 60. duo milia. c. 44. quod est. a. Sex igitur sesqui octauē proportiōes. Am pliores sunt vno duplici intervallo.

Musica

Notularum per grecas ac latinas litteras notarum nuncupatio.

Capitulum . 3.

Estat quoniam sum^o neruum secundum p. edictas consonantias per regulam diuisuri: quoniamq; necessarios sonos trib^o generibus cantilene exhibebit ista partitio: musicas interim notas apponere: vt cum diuisam lineam iisdem notulis signauerimus: quod unicuiq; sit nomen: facillime possit agnosci. Veteres enim musici pp. compendium scriptionis: ne integra semper nomina necessarie esset apponere: excogitauerunt notulas quasdam: quibus neruorum uocabula notarentur: easq; per genera modosq; diuisere. Simul etiam hac breuitate captantes: vt si qñ melos aliquod musicus uoluisset ascribere sup. uersus rhythmicæ metri compositione distentum: has sonorū notulas ascriberet. ita miro modo reperientes: vt non tantum carminum uerba: que litteris explicarentur. Sed melos quoq; ipsum: quod bis notulis signaret. in memoriam posteritatemq; duraret. S; ex his obus modis unum interim lidium eiusq; notulas per tria genera disponamus: in reliquis modis idē facere in tempus aliud differentes. Sane si quando dispositionem notarum litterarum grecarum nuncupatio de descripsero: lector nulla nouitate turbet. Grecis .n. litteris nunc in quamlib; partem imminutis: nūc et inflexis: tota hec notarum descriptio. constituta est. Nlos uero cauemus aliquid ab antiquitatis auctoritate transuerrere. Erunt igitur priores ac superiores notule dictionis. i. uerborum: secunde uero atq; inferiores percussionis proslambanomenos qui aduictus dici potest. 2. non integrum et tau iacens. 3. Hypate bypaton que est principalis principalium. 4. conuersum. 5. r. rectum. 6. parhypate bypaton. idest sub principalis principalium. 7. non integrum. 8. et supinum. 9. B. bypaton enarmonios: que est principalium enarmonios. A. supinum. et r. conuersum retro habens uirgulam. T. g. bypaton cromatice que est principalium

extenta. A. supinum. habens lineam et r. conuersum duas habens lineas. T. g. bypaton diatonos que est principalium extenta. φ. grecum digamon. φ. f. bypate meson que est principalis mediarum. c. z. c. E. parhypate meson que est sub principalis mediarum. q. z. c. supinum. u. Meson enarmonios q̄ est mediarum enarmonios. π. grecum. z. c. Quersiz. π. z. meson cromatica. q̄ est mediarum cromatica. π. grecum hñs uirgulam. z. c. conuersum per medium habens uirgulam π. meson diatonos que est mediarum extenta. ω. grecum. z. n. grecum diductum. n. Mese que est media. i. z. λ. iacens. λ. T. rite synēmenon que est tertia coniuictarum. δ. λ. supinum. u. Synēmenon enarmonios q̄ est coniuictarum enarmonios. h. grecum. z. λ. iacens conuersum per medium habens uirgulam. λ. h. Synēmenon cromatice: que est coniuictarum cromatica. h. grecum hñs uirgulam z. A. conuersum habens uirgulas. λ. h. Synēmenon diatonos que est coniuictarum extēta. c. z. n. Mese synēmenon que est ultima coniuictarum. ω. q̄ dratum supinum. z. 2. paramese q̄ est sub media. π. z. π. grecum iacens. z. T. rite diezeugmenon: que tertia diuisarum est. ε. quadratum. z. n. grecum supinum. u. diezeugmenon enarmonios: que est diuisarum enarmonios. λ. z. π. grecum iacens conuersum. z. diezeugmenon cromatice que est diuisarum cromatica. λ. hñs uirgulam z. π. grecum iacens conuersus habens lineas angularem. z. diezeugmenon diatonos que est diuisarum diatonos. ω. quadratum z. supinum. z. z. u. Mese diezeugmenon que est ultima diuisarum. φ. iacens. z. n. in uersum. diductum. n. T. rite hyperboleon q̄ est tertia excellentium. γ. deorsus respiciens dextrum z. semi. α. sinistrum sursum respiciens. u. λ. hyperboleon enarmonios que est excellentium enarmonios. z. supinum z. semi. A. dextrum supinum. u. hyperboleon cromatice q̄ est excellentium cromatica. z. supinum habens lineam z. semi. A. dextrum supinum habens retro lineam. u. z. hyperboleon diatonos que est excellentius extēta. ω. grecum habens acutam z. π. diductum habens acutam. π. u. Mese hyperboleon. i. habens acutam. z. λ. iacens hñs acutam. r. e.

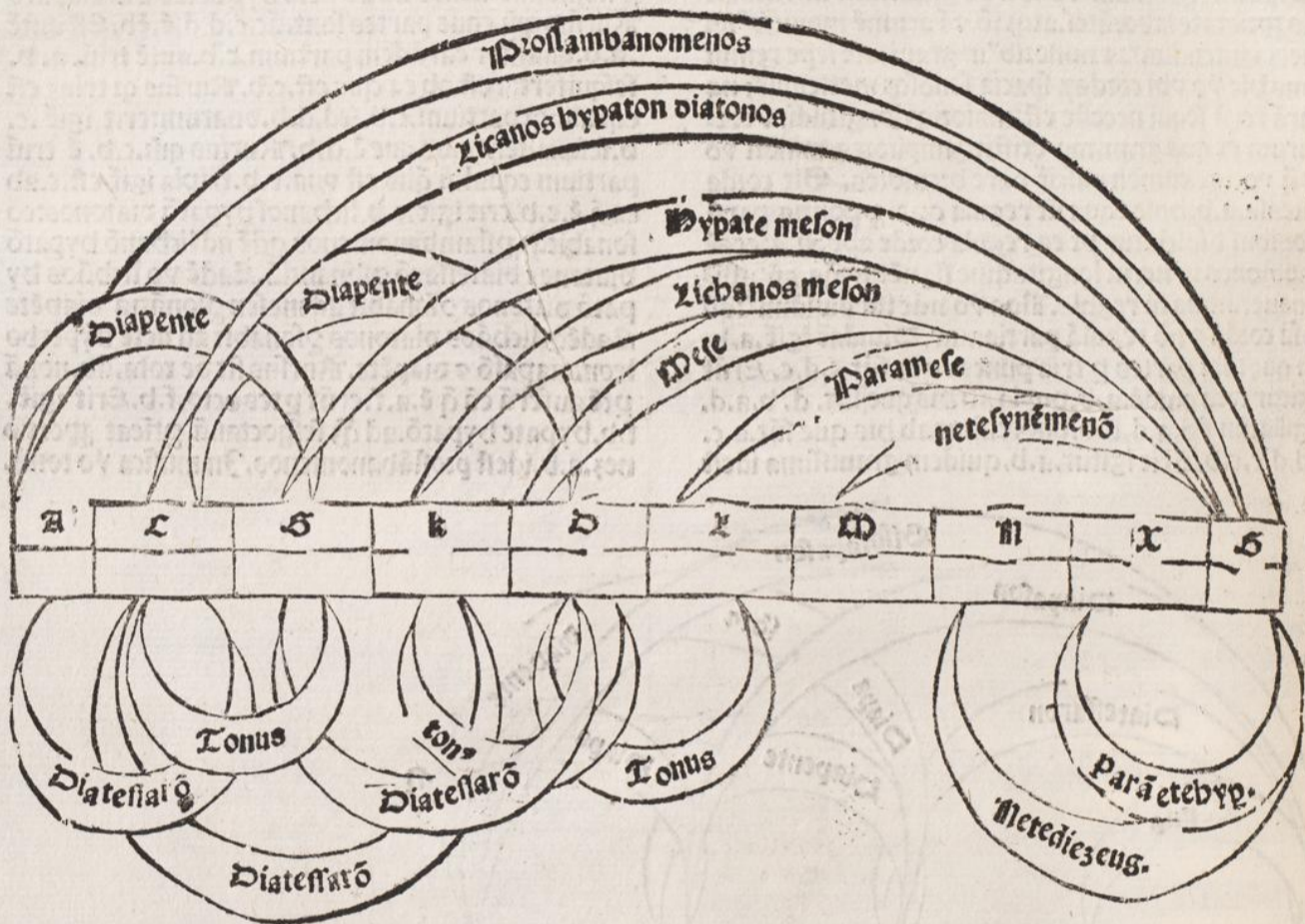
z	Proslambanomenos	ω	Lichāos meson diatonos	λ	Parasi. diezeug. enarm
h		n		ε	
7	Hypate bypaton	φ	Mese	λ	Parane. diezeug. chroma.
r		λ		h	
B	Parhypate bypaton	δ	Trite synēmenon	ω	Parasi. diezeug. diatonos
z		γ		z	
h	Lichāos bypaton enarm	h	paranete synē. enarm.	θ	Mese diezeugmenon
T		λ		n	
h	Lichāos bypaton chroma.	h	Paranete synē. chroma.	u	Trite hyperboleon
T		λ		v	
φ	Lichāos bypaton diato.	r	Paranete synē. diatonos	z	Parasi. bypbo. enarm.
f		n		v	
c	Hypate meson	ω	Mese synēmenon	z	Parasi. bypbo. chroma.
L		z		v	
p	Parhypate meson	z	Paramese	ω	Parane. bypbo. diatonos
u		ε		π	
π	Lichāos meson enarm.	ε	Trite diezeugmenon	r	Mese hyperboleon
z		u		κ	
π	Lichāos meson chroma.			h	
z					

Notulae in musica

Musica

Superior descriptio inferiora signa que continet: ei sunt descriptio: ubi cordis notulas apposuimus: quoniam earum nomina longum fuit ascribere. Item si. a. b. tribus consonantibus partiamur: erit pars tertia. a. g. Dne igitur eiusdem erunt. S. b. Consonabit igitur. a. b. p. psalmanomenos. ad. g. b. quod est bypate meson diapente consonantiam in proportione sesquialtera constituta. c. b. aut ad. g. b. erit sesquioctava: et continebit tonum idque ordine cadit. Nam lichanos bypaton diatonos id est c. b. ad eam que est bypate meson. i. g. b. consistet tonum. Rursus. a. b. quidem psalmanomenos ad. c. b. lichanos bypaton diatonos habet consonantiam diatessaron a. b. autem psalmanomenos ad. g. b. bypaton meson habet consonantiam diapente. Item. c. b. ad. d. b. i. lichanos bypaton diatonos ad meson b3 consonantiam diapente. g. b. autem ad. d. b. id est bypate meson ad me-

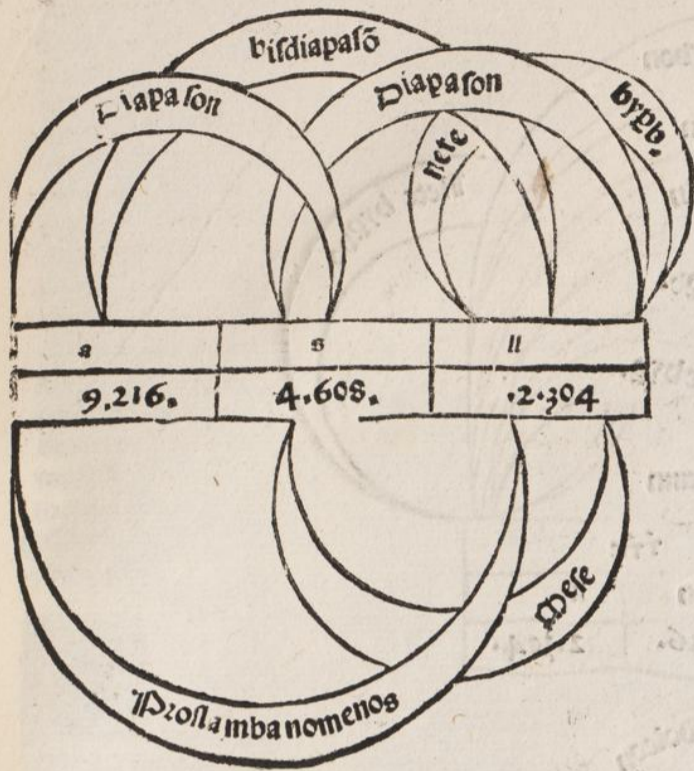
sen habet consonantiam diatessaron Lichanos. autem bypaton id est. c. b. ad bypaton meson comparata id est. g. b. distabit tono. Si autem eius que est. c. b. quarta pars sumptero: erit. c. k. Igitur. c. b. ad. k. b. obtinet sesquialteram proportionem. k. b. autem ab ea que est. d. b. sesquioctava proportione distabit. Erit igitur. k. b. quidem diatonos meson. et erit. c. b. i. lichanos bypaton diatonos ad. k. b. i. diatonos meson. diatessaron consonantiam continens. Rursus si eius que est. d. b. nonam partem sumptero. erit mihi. d. l. Igitur. l. b. erit paramese. Si autem eius que est. d. b. quartam partem sumptero: erit. d. m. Igitur. m. b. erit nete synemnon. Si autem eius que est. d. b. tertiam partem sumptero: erit. d. n. Igitur. n. b. erit nete diezeugmenon. Sit autem. k. b. in duas partes equas fuerit diuisa: erit. k. x. Eruntque. x. b. paranete hyperboleon.

Monocordi netarum hyperboleon per tria genera partitio. Capitulum. 15.

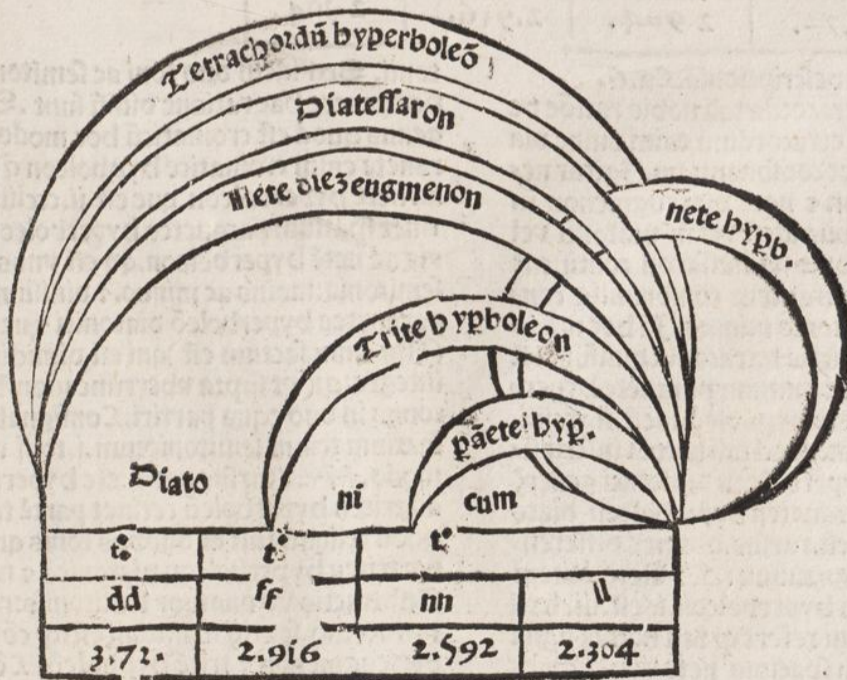
Uinc igitur diatonici generis descriptio facta est in eo. scilicet modo quod est simplicior ac princeps: quod lidium nuncupamus De quibus modis nunc describendum non est. ut vero per tria genera currat mixta descriptio: et omnibus propria numerorum pluralitas apponatur ad conservandas. scilicet. proportionem: vel tonorum atque diesed excogitatus est numerus. quod hec omnia posset explere. ut maximus quidem ad psalmanomenon describatur: quod sit. 9. 216. Minimus vero. 2. 304. Reliquorum vero sonorum proportionem in horum medietate teretur. sane ab inferiore procedimus omnino nota cordarum non solum nominibus verum etiam oppositis litteris demonstramus. Sed ita ut quoniam trium generum est facienda partitio. nervorumque modus litterarum excedit

numerum: ubi defecerint littere. easdem rursus geminamus hoc modo: ut quoniam. ad. 2. fuerit usque peruentum: ita describamus reliquos nervos. bis. a. i. aa. et bis. b. i. bb. et bis. c. i. cc. Sit igitur primus quidem numerus maximusque: qui psalmanomenon obtineat locus. 9. 216. Sitque totius corde modus. ab eo quod est. a. usque ad id quod est. ll. hanc. i. psalmanomenon. 9. 216. diuido dimidiam ad. o. ut sit tota. a. dupla ab ea que est. o. item. o. sit dupla ab ea que est. ll. Erit igitur. a. quidem proslambanomenos. o. autem mese. ll. nete hyperboleon. habebit igitur. a. quidem. 9. 216. o. vero. horum dimidium. i. 4. 608. ut mese ad proslambanomenon diapason consonantiam conveniat. Ea vero que est. ll. dimidium mese: ut sit psalmanomenos ab ea que est nete hyperboleon: quadrupla. et bis diapason ad eam consonetur symphoniam: sitque. ll. ii. ccc. iiii. Bisdiapason

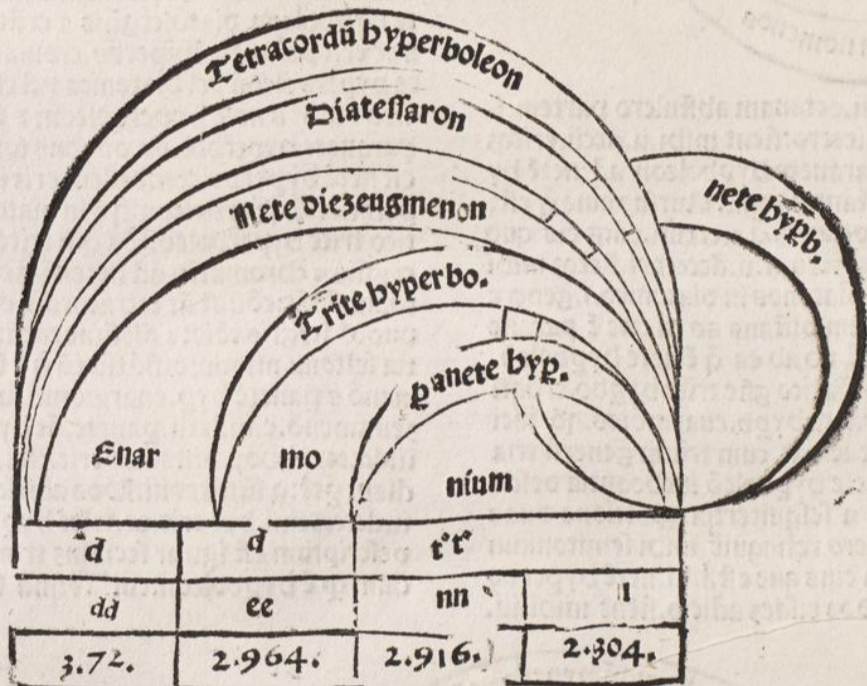
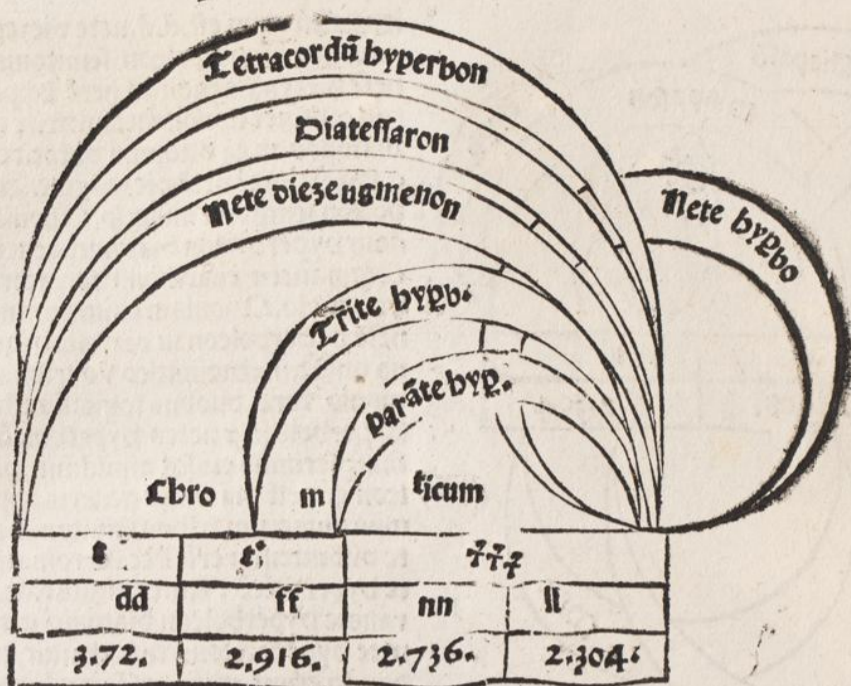

Si igitur ex. ii. ccciiii. octavam abstulero partem. i. cdxvii. eisdemq; adiecero: fient mibi. ii. dxcii. eritq; n. n. ii. dxcii. que fit paranete bypboleon ad netē bypboleon obtinens distantia tonū. Rursus eius q̄ est. n. n. i. ii. dxcii. aufero octauas q̄ cccxiii. eāq; eis quoru est octaua subiūgo. erunt. ii. dcccxvi. fietq; mibi .f. f. trite bypboleon diatonos in diatonico. f. genere ii. dcccxvi. tonum qdem distans ab ea que ē paranete bypboleon. diatonū vō ab ea q̄ ē nete bypboleō. eadē vō. f. f. erit in chrdatico gñe trite bypbo. crdati ca enarmonio vō parāete bypb. enarmonios. qd̄ facilius agnosceretur: cur eueniat cum trium generū tria prima tetracorda a nete bypboleō inchoantia describerimus. Qm̄ vō. si a sesquioctauas abstulero relinquit̄ mibi semitonium minus: sumo tertiam eius que est. l. l. i. netē hyperboleon sunt. dclxviii. Hos eisdēz adicio. fient mibi. iii.

lxvii. Quorum est. d. d. nete diezeugmenon continēs ad tritem hyperboleon semitonium minus. Itaq; qm̄ nete diezeugmenon ad netē hyperboleon diatessaron continet consonantiam: trite autem hyperboleō diatonos ab ea ditonum distat. relinquitur spatium quod est inter netē diezeugmenon ⁊ tritem hyperboleon semitonii minoris. Quoniam igitur tetracordum hyperboleon diatonici generis expleuim⁹. nūc chromatici ⁊ enarmonii tetracorda supplenda sunt hoc modo. Quoniam enim paranete hyperboleō ad netē hyperboleon in diatonico quidem genere tono distat. in chromatico vō tribus semitoniis: si enarmonio vero duobus tonis: si distantiam paranetes hyperboleon ⁊ netes hyperboleō diatonici generis sumpserimus eiusq; dimidium paranete hyperboleon que est diatonici generis apponamus: habebimus numerum tribus semitoniis ab hyperboleon nete distantem. ⁊ erit hec in cromatico genere paranete hyperboleō. Aufero igitur. de. ii. dxcii. idest de paranete hyperboleon diatonici generis. ii. ccciiii. idest nete hyperboleon: relinquantur mibi. cdxviii. hos diuido erunt. cxliiii. eosdem adiciam. ii. dxcii. i. parāete bypboleon diatōici gñis ⁊ erūt mibi. ii. dcccxvi. hec erit paranete hyperbo. cromatica rursus qm̄ trite hyperboleon vel diatonica vel chromatica duos tonos distat a nete hyperboleon: ⁊ in enarmonio gñe paranete hyperboleon duobus tonis distat ab ea q̄ est nete hyperboleon: eadem erit in enarmonico gñe paranete hyperboleon: q̄ ē in diatonico vel chromatico trite hyperboleō. S; qm̄ trite bypboleō diatōici gñis ⁊ chromatici ad nete diezeugmenō min⁹ semitonū fuāt: cōstat at̄ tetracordū enarmonii gñis ex duob⁹ integris tōis: ⁊ diesi: ac diesi: q̄ sūt dimidia spatia semitonii minoris: distātiā eā q̄ ē iter netē diezeugmenō ⁊ paranetē byp. enarmonia sumo. h; qm̄ nete diezeugmenō. e. iii. lxxii. paranete. at̄ bypbo. enarmonios. ii. dcccxvi. horū distantia erit. clvi. horū sumo dimidiam ptē: q̄ sūt. lxxviii. Hos adicio. ii. dcccxvi. fient ii. dcccxciii. hec erit. ee. trite bypboleō enarmonios descriptum est igitur secūduz tria genera tetracordum q̄ ē bypboleon: cui⁹ formā subter adiecimus.

Musica

Ratio superius digeste descriptionis. La. 6.

Ria igitur tetracorda tali nobis ratione descripta sunt. Tetracordum enim omne diatessaron retinet consonantiam. Igitur nete hyperboleon et nete diezeugmenon in tribus generibus idest vel in diatono vel in cromate vel in enarmonio diatessaron continent symphoniam. Diatessaron autem consonantia constat duobus tonis et semitonio minore. Ad hoc modo per tria genera in supradictis tetracordis divisum est. In diatonico enim genere primum paranete hyperboleon idest. ii. drcii. ad nete hyperboleon idest. ii. ccciiii. obtinet distantiam tonum: quod tali notula inscripsimus. T. Rursus trite hyperboleon diatonici generis que est. ii. dcccxvi. ad paraneten hyperboleon diatonici generis que est. ii. drcii. rursus obtinet distantiam quam simili nota insignauimus. T. Nete autem diezeugmenon ad tritem hyperboleon idest. iii. lxxii ad. ii. dcccxvi. semitonium refert quod tali notula signauimus. T. hoc est totum spacium nete diezeugmenon et nete hyperboleon duorum tonorum ac semis

tonii. Sed idem duo toni ac semitonium in cromatico genere hac ratione diuisi sunt. Secundum enim genus quod est cromaticum hoc modo descriptum est. paranete enim cromatice hyperboleon que est. ii. dcccxvi. ad nete hyperboleon que est. ii. ccciiii. comparata continet spacium paranetes hyperboleon diatonici generis ad nete hyperboleon. quod est vnus tonus idest duo semitonia. maius ac minus. et diuisum rursus spacium paranetes hyperboleon diatonici et netes hyperboleon (Ita enim factum est) qui est dimidius tonus: sed non integre: quod (vt supra vberrime monstratum est) non potest tonus in duo equa partiri. Consignabimus igitur hoc spacium trium semitoniorum. id est toni ac semitoni hoc modo. T. Rursus paranete hyperboleon cromatica ad tritem hyperboleon retinet partem toni. id est semitonium quod reliquum fuit ex duobus tonis qui continentur inter tritem hyperboleon diatonica et nete hyperboleon. Subtractis vero quatuor semitonis: reliquum ex toto tetracordo spacium semitonii est: quod continetur inter nete diezeugmenon et trite hyperboleon. Constat igitur et hoc tetracordum ex duobus tonis ac semitonio: diuisus in

uno spatio quidem tribus semitonij. In duobus autem
spatijs duobus semitonij. Tria vero spacia nervis quae
tuor continetur. In enarmonio vero genere summa est
id pernoscenti facilitas, ab ea enim que est nete bip
boleo, i. ii. ccciii. paranete hiperboleo enarmonios
ideft. ii. dcccvi. duos tonos integros distat, quos hoc
modo notabimus. *L. L.* Relinquitur igitur ex totis
tius tetracordi duobus tonis ac semitonia vnum qui
dem semitonia quod continetur iter nete diezeug
menon et paranete hiperboleo enarmonio. Quod, i.
diuisivus in duas dieses trite hiperboleo enarmonio
Media interiecta spatioque dieses hoc modo signa
uimus. d. ita igitur nobis hiperboleo tetracordi de
scriptus est. Quo peracto ad diezeugmenon tetracor
dum veniamus. Nec immorandum est eiusdem comme
morationibus in ceteris. Cum ab hac descriptione et
in alijs sumi possit exemplum.

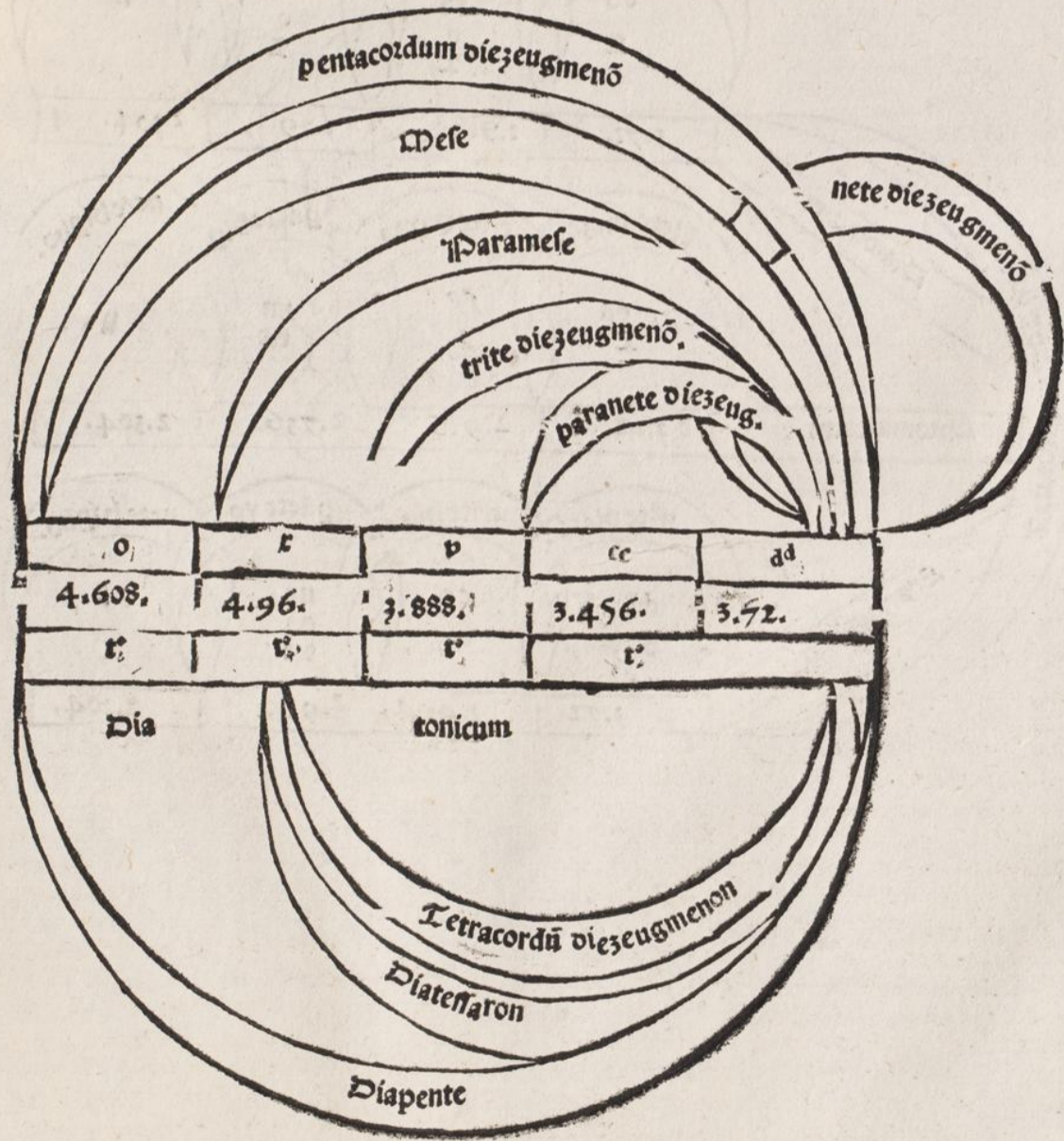
Monochordi netarum diezeugmenon per tria gene
ra partio.

Capitulum. 7.

Estes igitur diezeugmenon quae est. iii. lxxii. si
dimidiam summa. erunt. M. dxxxvi. Qui eiusdem
additi sunt. iiii. deviii. que est mese: quam
o. littera designauimus. q. si eiusdem ne
tes diezeugmenon. i. dd. sez. iii. lxxii. auferam
tertia partem: erunt. M. xxiii. Qui eiusdem co

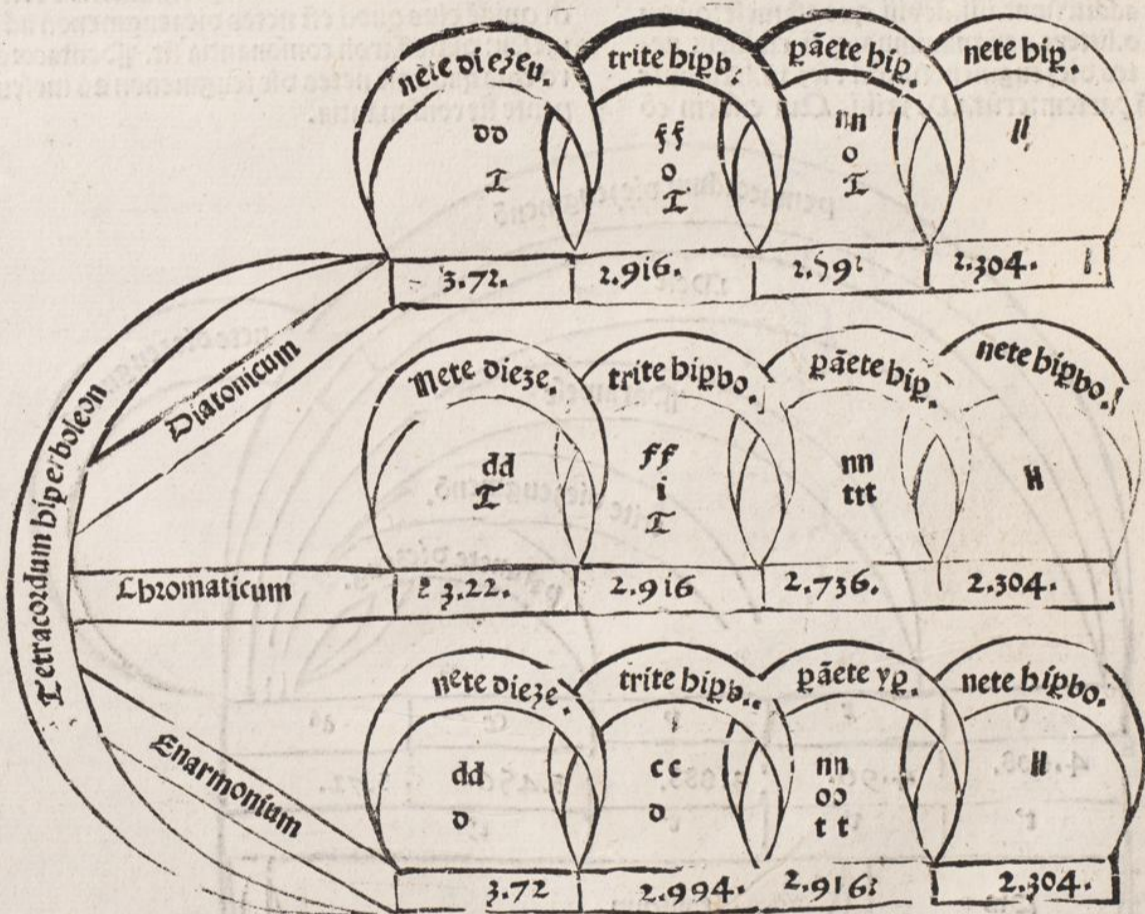
iuncti faciet. iiii. xvi. que vocabitur paramese. r. litte
ra subnotata. Mese igitur diezeugmenon. ideft. iii.
lxxii. ad mesen ideft. iiii. deviii. quoniam in sesquialte
ra comparatione consistit: diapente consonabit sympho
niam. Eadem vero nete diezeugmenon ideft. iii. lxxii.
ad paramesen ideft. iiii. xvi. que ad eam i sesquitertia
proportionem composita est: diatessaron retinet conso
nantiam. Si igitur ab ea que est nete diezeugmenon
iii. lxxii. auferam octavam partem ideft. cccxxiiii. et
adiicias: sient. iii. cccclvi. eritque bec paranete diezeug
menon. diatonos. cc. litteris pernotata ad netem die
zeugmenon obtinens tonum. Ab hac vero si octavam
auferam partem. i. de. iii. cccclvi. Que est. cccxxii.
eosque eidem adiungam: erunt. iii. dcccxxxviii. Erunt ea
y. trite diezeugmenon diatonos. Sed quoniam nete
diezeugmenon ad paramesen sesquiterciam obtine
bat proportionem: trite autem diezeugmenon diatonos
a nete diezeugmenon duos tonos abest: continebitur
inter trite diezeugmenon et paramesen semitonia
minus. Diatonicum igitur genus. In hoc quoque te
tracordo ac pentacordo ita expletum est. ut tetracor
di quidem eius quod est netes diezeugmenon ad para
mesen: diatessaron consonantia sit. Pentacordi ve
ro eius quod est netes diezeugmenon ad mesen: dia
pente sit consonantia.

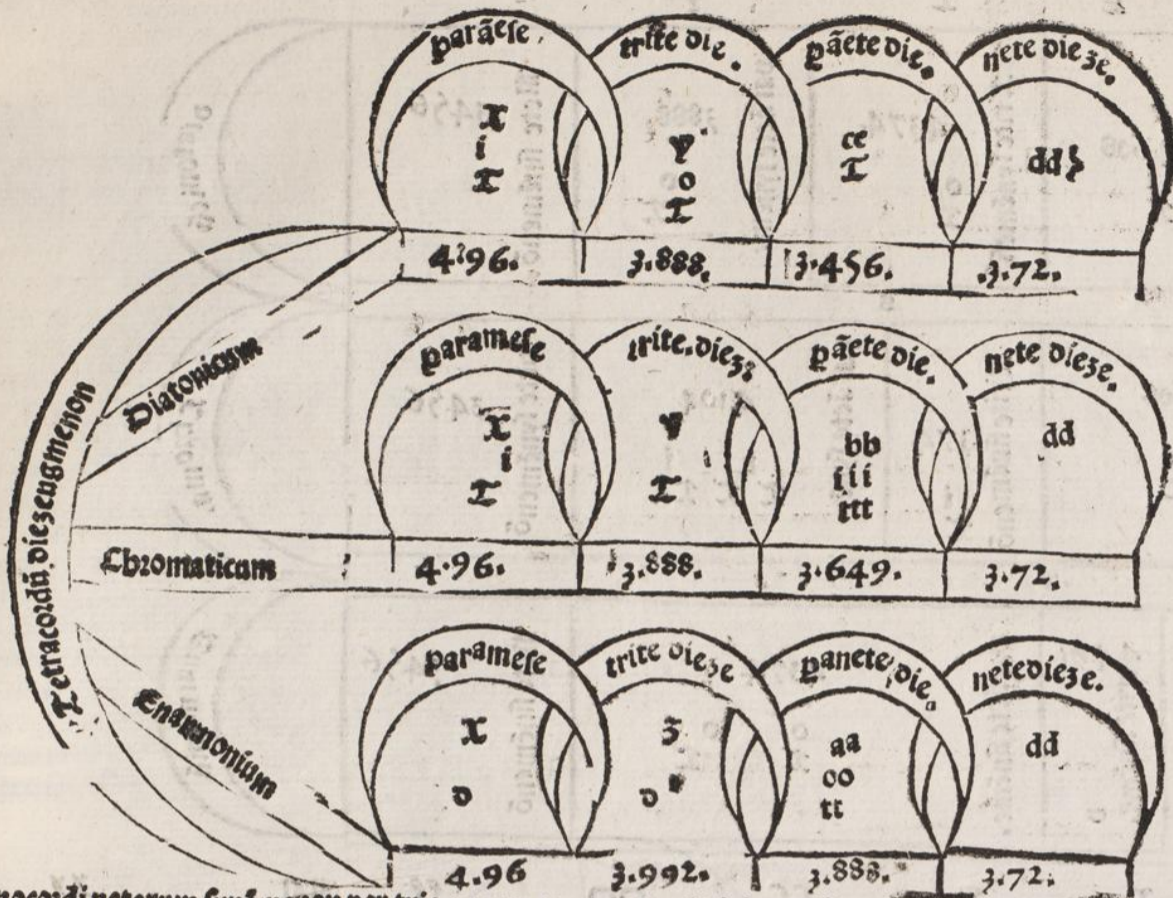
Musica

Enarmonium vero atq; cromaticum genus hac ratione texemus. Sumo distantiam netes & paranetes diezeugmenon diatonici. idest. iii. lxxii. & iii. cccclvi. & eorum differentia. ccclyxiiii. hac diuido. erunt. cxcii. hanc si sumā & ei que est paranete diezeugmenō dia tonos. adiūgam. i. iii. cccclvi. fient. iii. dclviii. hec erit paranete diezeugmenon chromatica. b. b. geminatis litteris annotata distans nete diezeugmenon tono & semitonio. i. tribus semitonijis continens ad tritem diezeugmenon dudum quidem diatonicam. Nūc vero cromaticam idest. iii. dcccxxxviii. Semitonium reliquum ab eo. tono. quod diuisum est inter paranetē diatonon diezeugmenon & tritē diatonō diezeugme non: & sit aliud reliquum ex tetracordo semitonium. I ter triten diezeugmenon cromaticam & paramesen: quod. i. ex diatessaron consonantia reliquitur: ea que est. inter neten diezeugmenon & paramesen subtra ctis duob' tonis: quos nete diezeugmenō & trite die zeugmenon cromatica continebant. Que autem in

diatonico genere trite diezeugmenon diatonica est. In cromatico autem trite diezeugmenon cromatica ea in enarmonio genere paranete diezeugmenō enar monios dicitur. integros enim duos tonos distat ab ea que est. nete diezeugmenon & notatur. a. a. Et iter neten diezeugmenon & paraneten enarmonion die zeugmenon nulla inter est corda. atq; ideo paranetes vocabulo nuncupatur. Semitonium vero quod est i ter paraneten. enarmonion diezeugmenō & parame sen idest inter. a. a. & x. hac rōne ptimur vt fiant due dieses. Sumo differentiā paranetes enarmonij die zeugmenon & parameses idest. iii. dcccxxxviii. & iii. xcv. ea est. ccvii. hanc diuido. fient. c. iii. hos appono iii. dcccxxxviii. fēt. iii. dcccxcii. Ea erit trite diezeu genon enarmonios. 3. littera pernotata. Huius igit tetracordi per tria genera descriptionem subter adie ci superiusq; dispositum hiperboleon tetracordū aga gregau. vti esset vtrorumq; vna descriptio: & paulatim iuncta dispositionis totius forma consurgeret.

Tetracordū diezeugmenon
 Diatonicum
 Chromaticum
 Enarmonium
 Tetracordū diezeugmenon
 Diatonicum
 Chromaticum
 Enarmonium

De concordia netarum synemmenon per tria genera p
titio Capitulum .8.

Duo quidē tetracorda que subinet quidē cō
iuncta sunt: a mese vo disuncta: triū gene
rum superior descriptio quemadmodū lo
carēt ostendit. Nūc ad aliud tetracordū ve
niendū ē: q̄ synemmenon vocatur: quod iunctū
ē ei que est mese. Quā enim iter neten diezeugmenō
z mesen diapēte consonantiā esse prediximus: ē autē
diapente consonantia trium tonoz ac semitonij. tres
Tres vero sunt toni in hoc pentacordo: quoz vn⁹ q̄
dem netes diezeugmenō ad paranetem diezeugme
non diatonon. Alter vero paranetes diezeugmenon
diatonon ad tritem diezeugmenon diatonon. Ter
tius autē pameses ad mesen: reliquūq̄ semitonij
trites diezeugmenō diatonon ad pameses: quoz ne
tes diezeugmenon z pameses tetracordū ab ea q̄
est mese. eo tono disunctū: q̄ est iter pamesen ac me
sen. Si ex eo pentacordo: quod est a nete diezeugme
non ad mesen: vnū abstulerimus tonū eū. s. qui. conti
netur iter neten diezeugmenō z paraneten diezeug
menon diatonon: poterimus aliud tetracordū ad me
sen iungere: vt fiat synemmenon: quod est cōiunctū hoc
mō. Nā qm̄ paranetes diezeugmenō diatonon: q̄ ē. c.
c. numer⁹ ē. iiii. cccclvi. horū tertia eisdē addita faciet
mesen. hic ergo numerus in diezeugmenon tetracor
do. c. c. litteris ānotatus tono distabat a nete diezeu
menon in genere diatonico: z paræte diezeugmenō
diatonos vocabat. in synemmenō aut tetracordo. i. con
iunctū sit nete synemmenon in tribus generibus cōsti
tuta. y. littera pernotata: z ab ea octava pars aufera
tur que ē. ccccxxii. eisdē apponitur: fiet. iiii. dcccxxx
viii. que est paranete synemmenon z. T. littera perno
tata. hui⁹ ps sumatur octava ea q̄ est. ccccxxvi. hec
summa si eisdē: quoz octava ē: aggreget: fiet. iiii.
ccclxxiii. que est trite synemmenon diatonos. i. e. Sed
tū nete synemmenō ad mesen idest. iiii. cccclvi. ad. iiii.

deviii. sesquertia obtinet pportione. que est diateffas
rō: trite autem synemmenō ad neten synemmenon idest
iiii. cccclxxiii. ad. iiii. cccclvi. duoz tonoz obtinet ppor
tione: relinquit trites synemmenon diatonon ad mesen
proportio semitonij z cōiunctū est hoc tetracordū cū
mese: atq̄ iō synemmenō q̄si cōtinuū z cōiunctū vocat.
Et diatonici quidē hoc mō est facta pportio. Crom
atici vero talis diuisio ē. Sumo netes synemmenō z pa
ranetes synemmenon diatonici idest. iiii. cccclvi. z. iiii. dc
cccxxxviii. differentia. ea est. ccccxxii. hanc diuido vt
semitoniū fiat. sunt. ccxvi. hanc adicio ad. iiii. dcccxxx
viii. vt tria semitonija fiat: erūt. iiii. cliiii. que ē paræ
te synemmenon cromatica. cui littera. s. super apposta
ē. Ab hac igit idest paræte synemmenō cromatica ad
tritem synemmenon prius quidem diatonica. nūc vero
cromatica semitonij est Aqua trite synemmenon cro
matica vsq̄ mesen aliud semitonij repit. Sed quoz
niā a nete synemmenon vsq̄ ad tritem synemmenon dia
tonica vel cromatica duo toni sūt: q̄ est in diatonico
vel cromatico generib⁹ trite synemmenō diatonos vel
cromatica: eadē in genere enarmonio panete synemes
non enarmonios ē hīs sumā. iiii. cccclxxiii. q̄ sit. R.
Aqua vsq̄ ad mesen semitonij est. hoc ptior i duas
dieses hoc modo. Sumo differentia parætes syneme
non enarmonij z meses idest. iiii. cccclxxiii. z. iiii. deviii.
fact. cc. xxxviii. hanc diuido. fiet. ccxvi. hanc adio
cio paranete synemmenon enarmonios. i. iiii. cccclxxii i
fient. iiii. ccccxc. que. p. littera pernotatur. z sit ea tri
te synemmenon enarmonios. Erūtq̄ semitonium quod
trinetur iter paraneten synemmenon enarmonion: z
mesen idest inter. iiii. cccclxxiii. z. iiii. deviii. diuisū p tri
te synemmenō enarmonio. eā. s. q̄ ē. iiii. ccccxc. Quocir
ca huius quoq̄ tetracordi expedita ratio ē. Nūc autē
facienda ē descriptio iuncta th cū ceteris tetracordis. i.
bipoleon ac diezeugmenon. vt paulatim fiat descri
ptionis rata progressio.

Musica

	U	E	I	Y	
diatonica	4608 I I	4374 o I	3888 o I	3456 o I	nete finemeno
	4608 I I	4374 I I	4104 I I I	3456 I I	nete finemeno
	4608 I I	4491 o I	4374 o I	3456 o I	nete finemeno

	X	Y	LL	DD	ff	mm	xx
diatonica	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
chromatica	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
harmonia	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I
	4608 o I I	4096 I I	3888 I I I	3456 I I I	3072 I I I	2916 I I I	2304 I I I

Monochordi meson per tria genera partitio: Capitulum. 9.

His igitur que predicta sunt: ceteris no arbitror diutius laborandum. Ad horu eni exemplar etiam reliqua tetracorda meson atqz bypaton texenda sunt. Ac primam qz dem diatonici generis meson tetracordon hoc ordine describemus. Meses eni que est. o. iiii. dcviii. sumo tertiam partem. ea est. i. dxxvi. hanc ei de copulo. fient. vi. cxliiii. ea sit. M. bypate meson dia tessaron ad mesen continens consonantiam. hec duo bas tonis ac semitonio ita diuiditur. Sumo enim meses idest. iiii. dcviii. octauam partem: que est. dxxvi. hanc eidem adiungo. fient. v. dxxviii. ea est lichanos meson diatonos idest. M. Cuius interim pars sumitur octaua ea est. dclviii. hanc eidem adiungo. fient. v. dcccxxii. Ea sit. i. parbypate meson diatonos tonu obtinens ad lichanon: meson diatonon: duobus autez tonis distans a mese. Relinquitur igitur semitonius inter bypaten meson diatonon z parbipaton meson diatonon constitutu. i. iter. vi. cxliiii. z. v. dcccxxii. Ides vero tetracordum meses atqz bipates meson in cromatico genere tali ratione partimur. Suo meses differentiam ad lichanon meson diatonon. i. iiii. dcviii. ad v. dxxviii. Ea est. dxxvi. hanc dimidiam partioz. fiet

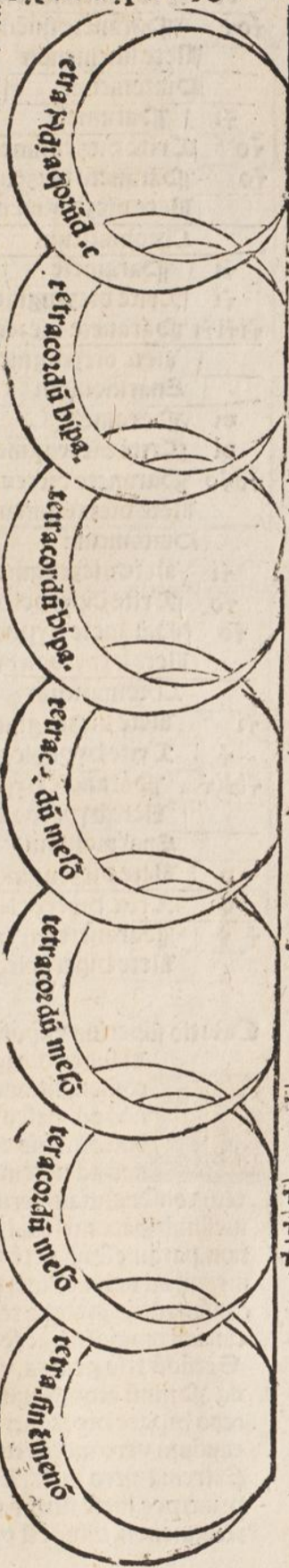
cdxxviii. eadem adijcio numero maiori. i. v. dxxviii. fient. v. cccclxxii. que sit. M. lichanos meson cromatice Relinquuntur igitur duo semitonia vnus inter lichanos meson cromatice z parbypate meson cromatice. i. iter. v. cccclxxii. z. v. 832. z aliud inter parbypaten meson cromatice z bypaton meson idest iter v. 832. z. vi. 144. Enarmonium vero genus hoc modo diuidimus quoniam ea que erat parbypate meson diatonos. vel ea que erat parbypate meson cromatice duos tonos distabat a mese obtinens numerum. v. dcccxxii. ea in enarmonio genere erit lichanos meson enarmonios. L. littera pnotata duos nihilominus ad mesen obtinens tonos. Reliquum igitur semitonium qz est inter lichanos meson enarmonion z bypate meson. idest inter. v. dcccxxii. z. vi. cxliiii. in duas dieses hoc modo diuidimus. Aufero differentiam. v. dcccxxii. ad. vi. cxliiii. ea est. cccxii. hac dimidiam partioz fient. cxi. hanc ad. v. dcccxxii. iungo. fient. v. dcccclxxviii. z. hec sit. l. parbypate meson enarmonios Due vero sunt dieses inter lichanon meson enarmonion z parbypate meson enarmonion idest. inter. v. dcccclxxviii. z. v. dcccclxxviii. z. inter parbypaten meson enarmonion z bypaten meson idest inter. v. dcccclxxviii. z. vi. cxliiii. Diuisum est igitur meson tetracordon. Quod ita in descriptione ponatur: vt superius descriptis tetracordis aggregetur.

Table with 7 columns and 3 rows of musical notation. The notation consists of letters (A, B, C, D, E, F, G) and symbols (circles, lines) arranged in a grid. The columns are labeled with musical terms: 'Meses', 'Lichanos', 'Parbypate', 'Bypate', 'Lichanos', 'Parbypate', 'Bypate'. The rows represent different musical scales or modes.

Monochordi meson per tria genera partitio: Capitulum. 9.

De chordi bypatō p tria genera partitio: et toti dispositio de
 descriptionis. Capitulum. io.

Unc vero bypaton tetracordū p tria genera diuidēdū ē.
 Sumo bypates meson. i. vi. clixiii. dimidiam partē: que fit
 .iii. lxxii. hāc eidē si adiecerō: fiet. viiii. cccvi. q̄ ē p̄slābano
 inenos ad bypatē meson diapēte cōsonātiā seruā. Euidē aut̄ bi
 pates mesō. i. vi. clixiii. Si auferā tertiā partē que ē. ii. clixiii. eidē
 q̄ adiecerō: fiet. viiii. cccii. Et hec est. b. bypate bypatō. Igitur bi
 pates mesō ad p̄slābanomenon diapē
 te ē cōsonātiā. ad bypatē vero bypatō
 diatessarō. Ab hac igit̄ bypate meson
 .i. vi. clixiii. ps auferat̄ octaua: erūt. dc
 cxxviii. hāc eidē si quis adiungat̄ fiet.
 vi. dcccxxii. Que est. e. licāos bypatō
 diatonos ad bypaten meson toni obti
 nēs p̄portionē. Rurs' d. vi. dcccxxii. ps
 auferat̄ octaua erūt. dcccxxiii. Si si eis
 dē copulet̄ fiet. vii. dcccxxvi. que est. c.
 parbypate bypatō diatonos ad licanō
 bypatō diatonō toni: ad bypatē mesō
 duozū tonoz distātiā seruās. Relinq̄
 igit̄ sētōiū iter p̄bypatē bypatō dia
 tonō et bipatē bypatō. i. iter. vii. dcccxx.
 vi. et viii. cccii. et diatōici et quidē gene
 ris bypatō tale tetracordū ē. cromati
 cū vero tali rōne diuidim'. Sumo enī
 differētiā bypates meson. et eius que ē
 licāos bypatō diatonos. i. vi. clixiii. et
 vi. dcccxxii. ea ē. dcccxxviii. hāc dimidia
 ptior vt duo efficiā semitōia fiet. cccc
 xxxiii. hāc adijcio. vi. dcccxxii. vt tria se
 mitōia fiat: erūt. vii. cccxvi. hec erit. f.
 licanos bypaton cromatice ab ea q̄ est
 bypate mesō trib' semitonia distās.
 Reliquū ergo duo semitonia. vnū q̄
 dē iter licanō bypatō cōmaticē et p̄bi
 patē bypatō cōmaticē. i. iter. vii. cccx
 vi. et vii. dcccxxvi. Aliud vō iter parby
 patē bypatō cōmaticē et bypatē bipa
 tō. i. iter. vii. dcccxxvi. et viii. cccii. Re
 stat enarmoniū gen': cuius ad superi'
 exemplar talis diuisio est. Qm̄ enim
 parbipate bypatō diatonos vel parby
 pate bypatō cōmaticē. q̄. vii. dcccxxvi.
 vnitatibus insignita ē duobus tōis di
 stat ab ea que est bypate meson: eadē
 erit in genere enarmonio licāos bypa
 tō enarmonios que ab bipate meson
 duobus itegris differāt tonis. Restat
 igit̄ ex diatessarō cōsonātiā semitoniū
 qd̄ ē iter licanō bypatō enarmoniō et
 bipatē bipa. i. iter. vii. dcccxxvi. et iter
 viii. cccii. hoc i duas diefis ita diuidi
 m'. Sumo ofiam ei': q̄ ē licāos bypa
 tō enarmoniōs: et bipates bypatō. i. vii.
 dcccxxvi. et viii. cccii. ea est. ccccxxvi. bu
 ius dimidiā sumo sūt. cc. viii. hāc adij
 cio. vii. dcccxxiii. fiet. vii. dcccxxiii. q̄
 fit. d. parbypate bypaton enarmoniōs.
 Sūt igit̄ due diefis: vna qd̄ que ē l
 ter licanō bypaton enarmoniō et pa
 rbypatē bypatō enarmoniō. i. iter. vii.
 dcccxxvi. et vii. dcccxxiii. Altera vō

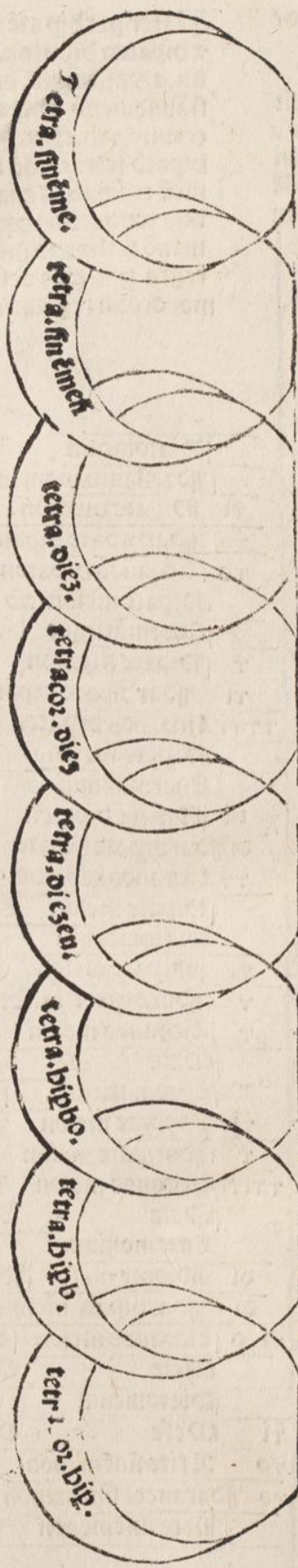

q̄ ē iter parbip atē bipa tō enarmoniō:
 et bipaten bipa ton. i. inter. vii. dcccxx.
 iiii. et viii. cccii. Ton' vō vltim' iter p
 slābāomenō et bipatē bypatō. i. iter. ix.
 cccvi. et viii. cccii. Q̄tief. Diuisū ē igit̄
 bipatō tetracordū h̄z tria genera diato
 nicū cromaticū enarmoniū. q̄ si supiori
 bus tetrac. rdis hyperboleō diezeng
 menō sinēmenō meson adiūgatur: fit l
 tegra p̄fecta q̄s descriptio diuisi p̄ oia
 monocordi regularis.

Diatonicum		
ti	Proslambanomenos	vi. cccvi.
ti	Bipate bipa ton	viii. cccii.
to	Parbipate bipa ton	vii. dcccxxvi.
to	Licanos bipa ton	vi. dcccxxii.
	Bipate meson	vi. clixiii.
Chromaticum		
ti	Bipate bipa ton	viii. cccii.
ti	Parbipate bipa tō	vii. dcccxxvi.
tti	Licanos bipa ton	vi. cccxvi.
	Bipate meson	vi. clixiii.
Enarmonium		
di	Bipate bipa ton	viii. cccii.
di	Parbipate bipa tō	vii. dcccxxiii.
ti	Licanos bipa ton	viii. dcccxxvi.
	Bipate meson	vi. clixiii.
Diatonicum		
ti	Bipate meson	vi. clixiii.
ti	Parbipate meson	v. dcccxxii.
ti	Licanos meson	v. dcccxxiii.
	Mese	iii. dcviii.
Chromaticum		
ti	Bypate meson	vi. clixiii.
ti	Paripate meson	v. dcccxxii. e.
tti	Licanos meson	v. ccccxxii.
	Mese	iii. dcviii.
Enarmonium		
di	Bipate mesō	vi. clixiii.
di	Parbipate mesō	v. dcccxxvii.
ti	Licanos meson	v. dcccxxii.
	Mese	iii. dcviii.
Diatonicum		
ti	Mese	iii. dcviii.
to	Trite sinēmenon	iii. cccxxiii.
to	Paranete sinēmenon	iii. dcccxxvii.
	Nete sinēmenon	iii. ccccvi.

Diatomicum
 Cromaticum
 Enarmonium
 Mese
 Trite sinēmenon
 Paranete sinēmenon
 Nete sinēmenon

Musica

Chromaticum			
7	Mese	O	iiii. dcviii.
7i	Trite finemenon	E	iiii. cccclxxii.
7i7i	Paranete finemenon	S	iiii. ciiii
	Nete finemenon	Y	iiii. cccclvi.
Enarmonium			
oi	Mese	O	iiii. dcviii.
oi	Trite finemenon	W	iiii. cccclxi
7oi	Paranete finemenon	R	iiii. cccclxxiii.
	Nete finemenon	Y	iiii. cccclvi.
Diatonicum			
7i	Paramese	X	iiii. xcvi.
7o	Trite diezeugmenon	Y	iiii. dccclxxxviii.
7o	Paranete diezeug.	LL	iiii. cccclvi.
	Nete diezeugmenon	DD	iiii. lxxii.
Chromaticum			
7i	Paramese	X	iiii. xcvi.
7i	Trite diezeugmenon	Y	iiii. dccclxxxviii.
7i7i	Paranete diezeug.	BB	iiii. dclviii.
	Nete diezeugmenon	DD	iiii. lxxii.
Enarmonium			
oi	Paramese	X	iiii. xcvi.
oi	Trite diezeugmenon	3	iiii. dcccxcii
7oi	Paranete diezeug.	AA	iiii. dccclxxxviii.
	Nete diezeugmenon	DD	iiii. lxxii.
Diatonicum			
7i	Nete diezeugmenon	DD	iiii. lxxii.
7o	Trite biperboleon	ff	iiii. dcccxcvi
7o	Paranete bypboleon	MM	iiii. drcii.
	Nete hyperboleon	LL	iiii. ccliiii.
Chromaticum			
7i	Nete diezeugmenon	DD	iiii. lxxii.
7	Trite bypboleon	ff	iiii. dcccxcvi.
7i7i	Paranete bypboleon	llz	iiii. dcccxcvi
	Nete hyperboleon	LL	iiii. ccciiii.
Enarmonium			
o	Nete diezeugmenon	DD	iiii. lxxii.
o	Trite biperboleon	EE	iiii. dcccxciii.
7	Paranete biperboleon	MM	iiii. dcccxcvi.
	Nete biperboleon	LL	iiii. ccciiii

CRatio superius disposite descriptionis. Lapi. 2.

M superiorē igitur forma obtinet quidem consonantiam diapason proslambanomenos ad mesen: mese autem ad netem biperboleon. Bis diapason aut proslambanomenos ad netem biperboleon. Diatessaron autem consonantiam seruat bipate bipaton ad bipate meson. bipate meson ad mesen mese. ad netem finemenon. paramese ad netem diezeugmenon. nete diezeugmenon ad netem biperboleon. Atque hoc ita fit ut his consonantijs integra tetracorda numerem. Atque ut clarius omnis in hac forma respiciatur ordo nervorum secundum tria genera. v. tantum notantur esse tetracorda. Primum atque gravissimum bipaton: cuius est princeps bipate bipaton. ultima autem bipate meson. secundum vero meson cuius est princeps bipate meson. Extrema vero mese. Tertium finemenon: cuius est princeps mese finemene nete finemenon. Quartum diezeugmenon. cuius est prima paramese: nete vero diezeugmenon

zeugmenon extrema. Quintus vero est hyperboleo cuius est quidem princeps nete diezeugmenon: ad netem vero hyperboleon terminatur extrema.

De stantibus et mobilibus vocibus.

Capitulum. 12.

Arum vero omnium vocum partim sunt in totum immobiles: partim in totum mobiles: partim vero nec in totum immobiles nec in totum mobiles in totum immobiles sunt proslambanomenos: hypate hypato hypate meson. mese. nete synem: no. paramese. nete diezeugmenon. nete hyperboleon. iccirco quoniam in omnibus tribus generibus eadem sunt: nec nomina nec loca permutates: siue pentacorda siue tetracorda contineant. Pentacorda quidem ut proslambanomenos ad hypaten meson. et mese ad netem diezeugmenon. Tetracorda vero: ut hypate hypaton ad hypaton meson. et hypate meson ad meson. Mobiles vero sunt que secundum singula genera permutantur hoc modo. ut paranete et licanos diatonici et cromatici. trite et parhypate enarmonici. Alia est enim paranete hyperboleon diatonos. alia paranete hyperboleon cromatica. alia trite enarmonios. Diverse sunt etiam paranete diezeugmenon diatonos: atque cromatici. Nec est eadem que in generibus ceteris trite diezeugmenon enarmonios: neque eadem sunt paranete sinemenon diatonos et cromatici: et trite sinemenon enarmonios his: que sunt in reliquis generibus trite. Distant etiam licanos meson diatonos et licanos meson cromatici. et parhypate meson enarmonios nulli aliorum generum parhypate similis inuenitur. Nec eosdem locos ac numeros seruant licanos hypaton diatonos et licanos hypaton cromatici. Nam parhypate hypaton enarmonios aliorum generum parhypatis esse reperitur dissimilis. Non in totum vero immobiles aut mobiles sunt: que in duobus quidem generibus manent. i. cromatico et diatonico. Sed in enarmonio permutantur. Id autem sic consideratur trite hyperboleon. diatonos: et trite hyperboleon cromatici eadem in superiori forma descripta est bis de numeris. 2. 916. At vero cum enarmonium genus aspiciamus tritem aliam reperimus. i. 2. 994. Que igitur vox duobus fuit generibus cois: eadem in tertio permutata est. Idem est in diezeugmenon tetracordo. Nam trite diezeugmenon diatonos et trite diezeugmenon cromatici eadem sunt: sibi que consentiunt trite autem diezeugmenon enarmonios a superiore distat. In sinemenis etiam idem est. Trite enim synemenon diatonos et trite sinemenon cromatici eadem sunt. Sed trite sinemenon enarmonios est diversa. Item parhypate meson diatonos et parhypate meson cromatici eadem notantur. Sed in enarmonio genere sicut superius trite: ita hic parhypate iuxta hypatos meson quidem inueniuntur. vi autem ac soni acuminis diverse sunt ceteris. Rursus parhypate hypaton diatonos et parhypate cromatici eadem est. Sed non eadem est cum in enarmonio genere queritur. Sed ut harum non plena mutabilitas clarius colliqueat ad hyperboleon tetracordum redeamus. in hoc igitur genere in diatonico atque cromatico genere. trite parhypate est eadem: mutatur in enarmonio: et fit paranete. Item que trite diezeugmenon in diatonico vel cromatico genere vocabatur: paranete in enarmonio dicitur que trite sinemenon in cromatico vel diatoni-

co fuit: in enarmonio in paranete transit. Que vero parhypate meson in cromatico vel diatonico visebatur eadem licanos meson in enarmonio reperitur. Quae autem parhypate hypaton vel in diatonico vel in cromatico dicebatur: licanos hypaton in enarmonio nuncupatur. Sunt igitur quidem immobiles. proslambanomenos. hypate hypaton. hypate meson. mese nete sinemenon. paramese. nete diezeugmenon. nete hyperboleon. Mobiles vero: quas licanos: vel paranetas vel diatonicas. vel cromaticas. vel enarmonicas nominamus. Non in totum mobiles: aut immobiles: quas parhypatas tritas in diatonico vel cromatico: licanos autem vel paranetas in enarmonico genere dicimus.

De consonantiarum speciebus.

Capitulum. 13.

Unc de speciebus primarum consonantiarum tractandum est. prime autem consonantie sunt diapason: diapente: diatessarō. Species autem est quedam positio propriam habens formam secundum unum quodque genus in unius cuiusque proportionis consonantiaz facientis terminis constituta: ut in diatono genere. Nam si diezeugmenon tetracordum inter hyperboleon tetracordum: mesosque ponamus subtracto. s. sinemenon tetracordo erunt. i. 5. nervi. At si ab his proslambanomenos detrabatur: erunt quatuordecim. hi ergo disponantur hoc modo. Sit. a. hypate hypaton. si. parhypate. hypaton. c. licanos hypaton. d. hypate meson. e. parhypate meson. f. licanos meson. g. mese. h. paramese. i. trite diezeugmenon. k. paranete diezeugmenon. l. nete diezeugmenon. m. trite hyperboleon. n. paranete hyperboleon. o. nete hyperboleon. Ab hypate igitur ad parameson diapason consonantia est. A mese vero ad hypatem meson diatessarō. ab eadem vero mese ad licanon hypaton diapente. Erit igitur quidem diapason octo cordarum. Diatessarō vero quatuor. diapente autem quinque. Sic per hoc habebit diatessarō quidem species tres. diapente autem species quatuor. diapason vero species septem. Semperque una minus species erit: quam fuerint voces. ut enim a mese ceteras ordinamus diatessarō consonantie species tres sunt hoc modo. Una quidem species erit ab. g. ad. d. Secunda vero ab. f. ad. c. Tertia vero ab. e. ad. b. et huc usque diatessarō species progrediuntur. Iccirco quia huc usque species binos continet nervos. eiusdem diatessarō. ut. g. d. quidem eos qui sunt. e. f. continent. f. c. eos qui sunt. e. d. et. e. b. eos continent: qui sunt. c. d. si vero bis adiecerō diatessarō. d. a. diversa non erit ab ea que est. g. d. unum enim solum. g. d. consonantie nervum continebit. i. d. solum. Excessit igitur. g. d. consonantiam. atque ideo diatessarō tres species habere perhibetur. Et in ceteris quidem consonantiis idem est. Diapente autem erunt species quatuor hoc modo: Una quidem est. h. ad. d. Alia vero ab eo que est. g. ad. c. Alia ab eo que est. f. ad. b. Alia autem ab eo que est. e. ad. a. diapason vero consonantie. 7. erunt species hoc modo. prima ab eo que est. o. ad. g. secunda ab eo que est. m. ad. f. Tertia ab eo que est. n. ad. e. Quarta ab eo que est. l. ad. d. Quinta ab eo que est. k. ad. c. Sexta ab eo que est. i. ad. h. Septima ab eo que est. b. ad. a. liquet igitur et his que dicta sunt: diatessarō consonantiam semel tantum in immobilibus ac statutis vocibus contineri. Nam si ab hypate hypaton incipiam: erit. a. d. i. ab hypate hypato f

Musica

meson bipaten ea que est in ordine prima. Nam cetere non statutis vocibus terminantur vt. b. e. c. f. Nam et parhypate bipaton et parhypate meson: licanos hypaton et licanos meson mobiles esse monstrate sunt. Quod si rursus ab hypate meson diatessaron consonantiam inchoemus. erit species diatessaron statutis vocibus terminata. g. d. ea que est prima. i. ab hypate meson in meson. Relique minime. vt. e. b. et. f. i. Ne paripate meson et licanos meson et trite diezeugmenon non probantur immobiles. rursus si eandem diatessaron paramese suscipiat ordiendam erit quoque que statutis coerceatur sonis diatessaron spes. n. l. id est a paramese in nete diezeugmenon: que est prima Nam cetere que sunt. i. m. et. k. n. mobilibus terminantur sonis. Nam tritem diezeugmenon et paranete diezeugmenon: et trites hyperboleon. et paranete hyperboleon mobiles voces esse prediximus. item diapente consonantiam duas tamen modo spes tenet: que statutis vocibus includuntur. vna quidem est. d. b. id est ab hypate meson in paramese: ea que est prima. Altera vero. g. l. i. a mese in neten diezeugmenon. hec vero est quarta. Relique vero. i. e. i. et. f. k. minime statutis vocibus clausa sunt. Nam paripate et licane: et trite: et paranete instabiles approbantur Similis autem ratio erit si a nete diezeugmenon in grauiorem partem. i. ad meson consonantie huius spes considerentur. eisdem enim immobilibus vocibus: que superius dicte sunt: continebuntur. Siue autem ab hypate meson seu a mese: seu a paramese. siue etiam a nete hyperboleon consonantias ad grauiorem partem ducamus. duarum que statutis vocibus. Coerceantur non poterit esse destructio. Diapason vero consonantie siue ab hypate hypaton in paramesen: siue a nete hyperboleon in meson ordo sumatur: tres tamen modo. Spes obtinebit que immobilibus vocibus coerceantur. Nam ab hypate hypaton ordiantibus vna est. a. b. ea que est prima. ab hypate bipaton in paramese. Altera. d. l. ea que est quarta ab hypate meson in nete diezeugmenon. De hinc. g. o. hec septima est. i. a mese in nete hyperboleon Reliquarum vero specierum voces extreme nullo modo immobilibus vocibus constitute sunt. Nam parhypate: et licane: et trite: et paranete (vt supra quoque dictum est) immobiles non sunt. Similiter autem et per easdem voces si ab hyperboleon nete ordiamur. Specierum ordo contextitur. quorum omnium intelligentiam subiecta descriptio docet:

Stabiles.	A	Hypate hypaton
Mobiles	B	Paripate bipatō.
Mobiles.	L	Licanos hypaton
Stabiles	D	Hypate meson
Mobiles	E	Parhypate meson
Mobiles	F	Licanos meson
Stabiles	G	Mese.

Stabile	B	Paramese
Mobiles	F	Trite diezeugmenō
Mobiles	K	Parate diezeug.
Stabiles	L	Nete diezeugmenō
Mobiles	M	Trite hyperboleō.
Mobiles	N	Paranete hypbo.
Stabiles	O	Nete hyperboleon

De modorum et ordium: in quo dispositio notarum per singulos modos ac voces.

Laptilum. 14.

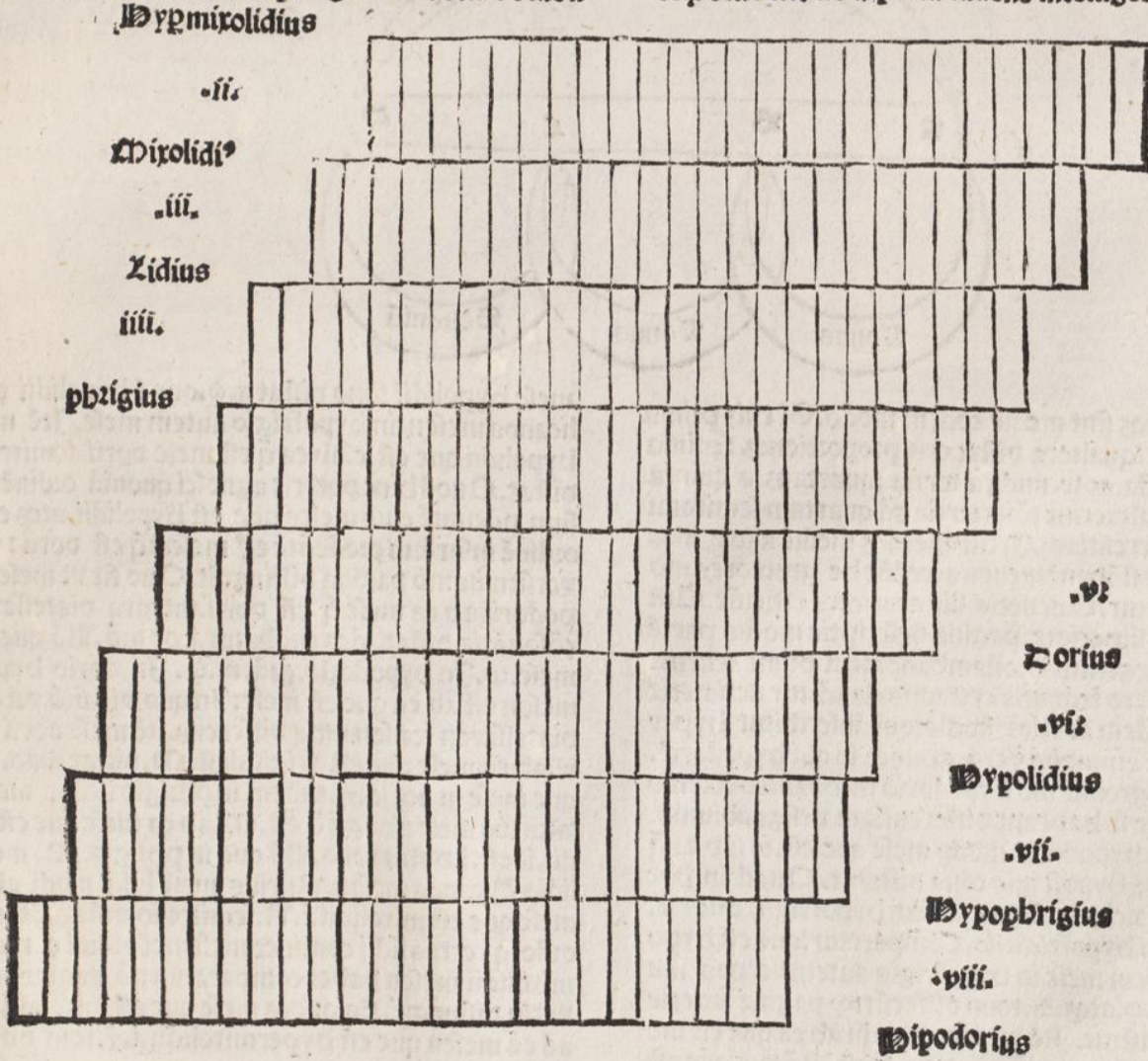
Diapason igitur consonantie speciebus existunt qui appellantur modi quos eodem tropo vel tonos nominant. Sunt autem tropi constitutiones in totis vocum ordinibus vel grauitate vel acuminibus differentes. constitutio vero est plenum veluti modulationis corpus ex consonantiarum coniunctione consistens: quale est diapason vel diapente et diatessaron vel bis diapason. Est enim diapason constitutio: a proslambanomeno in meson ceteris: que sunt medie: vocibus annumeratis: vel a mese. Rursus in neten hyperboleon cum vocibus interiectis: vel ab hypate meson in neten diezeugmenon cum bis: quas extreme voces medias claudunt. Diapason et diatessaron constitutio ea est. que a proslambanomeno in neten finemendō. cum bis que medie sunt interiecte constat. Bis diapason autem a proslambanomeno in neten hyperboleon cum bis que in medio sunt interpositae considerat. Has igitur constitutiones si quis totas faciat acutiores vel in grauius totas remittat. secundum predictas diapason consonantie spes efficiet modus septem. quorum nomina sunt. hec. hypodorianus. hypofrigius. hypolidius. dorius. frigijs lidi. mixolidius. boeum vero sic ordo procedit. Sit in diatonico genere vocum ordo dispositus a proslambanomeno in nete hyperboleon. atque hic sit hypodorianus modus. Si quis proslambanomeno in acuminē iteclat tono: bipatēque bip. eodem tono at tenuet: ceterosque tonorum omnes faciat acutiores: acutior totus ordo proueniet: quam fuit prius quam toni susciperet intensionem. Erit igitur tota constitutio acutior effecta. hypofrigius modus. quod si in hypofrigio toni rursus intensionem voces acceperint. hypolidii modulatio nascetur. At si hypolidium quis semitonium intendat: dorium faciet: et in alijs quidem similis est in acumen intensionemque processus. Quorum. non vt intelligentia solum ratione comprehendatur: verum oculis quoque forma possit agnosci ab antiquis tradita musicis descriptio supponenda est. sed quoniam per singulos modos a veteribus musicis vnaqueque vox diuersis notulis insignita est: descriptio prius notularum videtur esse ponenda: vt his primum per se cognitis in modorum descriptione facilis possit esse despectio.

Hypmixolidius

Hypmixolidi ^o	Mixolidius	Lidius	Phrygi ^o	Dorius	Hypolidius	Hypophrygi ^o	Hypodorius
							Proslambanomenos
							Hypate bypaton
							Parhypate bypaton
							Lichanos bypaton
							Hypate bypaton
							Parhypate meson.
							Lichanos meson
							Mese
							Trite sinemenon
							Paranete sinemenon
							Mete sinemenon
							Paramese
							Trite diezeugmenon
							Paranete diezeugmenon
							Mete diezeugmenon
							Trite biperboleon
							Paranete biperboleon
							Mete biperboleon

Descriptio ptines modoz ordinē ac differētia. c. 15
 Apior igit dscriptio cordarū noīa tenet aseri
 pta: notulas vero iuxta positas: z q̄ cuiusq; sit
 modi: siue lidi siue phrygi: siue dorii vocabu

lozum signat adiectio. Sed qm̄ hos modos diximus
 in speciebus diapalon conionantie reperiri: age eos
 dem in diatonico tantum genere describamus: vt q̄
 eoz ordo sit: sub aspectu cadens intelligētā si moreē

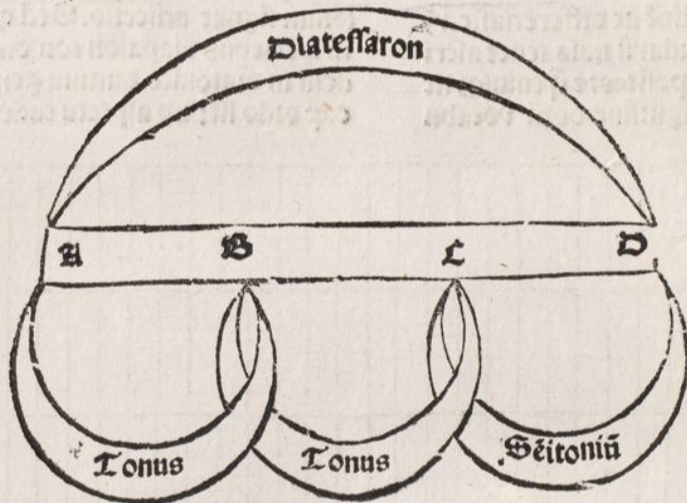
Dyffices

Superius dispoſite modorum deſcriptionis.

Capitulum. 16.

Septem quidem prædiximus eſſe modos: ſi
nihil videatur incongruum: quod octau⁹ ſu-
per annexus eſt. huius enim adiectionis
rõnem paulo poſterius eloquemur. Nunc
illud eſt conſiderandum: quod be paginule:
quas inter ſe rectus linearum ordo diſtinguit: alie q
dem habent notulas muſicas: alie vò minime: velut
in eo modo: qui ſcribitur hypermixolidius. Prima q
dem panigula. ω. tertia. φ. litteris annotatur. Secun-
da notula vacat. in hac igitur intercapedine notula-
rum tonus intereſſe monſtratur. Quod vero. φ. ter-
tie: atq; γ. quarte pagine notam non panigula diui-
dit. Sed verſus recto ordine diductus. ſemitonium
eas diſſerre prænuntiat. quod probatur hoc modo. Nam
ſi. ω. proſlambanomenos eſt. φ. hypate hypaton. γ.
parhypate hypaton: neceſſe eſt inter proſlambanome-
non quod eſt. ω. et inter hypatē hypaton. quod eſt. φ. toni
eſſe diſtantiā: inter hypaten autē hypaton quod eſt. φ.
et parhypaten hypaton: quod eſt. γ. ſemitonii differen-
tiam contineri. iamq; hoc regulariter in cunctis eſt cõ-
ſiderandum: vt ſi vocum notulas integra pagina diſ-
gregauerit: tõ inter eas ſciamus eſſe diſtantiā. Sin
verſus notulas: ac nõ pagina diſtinguit: ſemitonii nõ

ignoremus eſſe diſtantiā. his igitur ita præmiſ-
ſis: ſi duo ordines in bis diapason conſonantia conſti-
tuti ſibi inuicem cõparentur: vt qui ordo ſit grauior
poſſit agnoſci. ſi proſlambanomenos proſlambanos
meno fuerit grauior: vel quelibet alia vox eiusdeꝝ lo-
ci voce grauior pernotetur: in eodē. ſ. genere conſti-
tuta: totum quoq; ordinem neceſſe eſt eſſe grauiore.
Tamen id melius ſumetur ad mediā que eſt meſe:
Duorum enim ordinum bis diapason conſonantium
cuius meſe fuerit grauior: eiſdem totus ordo quoq;
grauior erit. Nam cetera. ſingule ſingulis pparte nullo
minus grauiores inuenientur. itaq; ſi mediā ab alia
mediā tono aut acutior videat̃ aut grauior: omnes
quoq; nerui ſi in eodē genere ſint: ſinguli ſibimet cõ-
parati tono acutiores aut grauiores eſſe videbãtur.
Quatuor autem mediis ſi prima ad quartam diateſ-
ſaron diſtantiā ſeruet: prima vero a ſecunda tono
diſſerat: ſecunda quoq; a tertia eodem diſſerat tono
tertia ad quartam ſemitonii faciet diſſerentiam hoc
modo Sint. iiii. medie. a. b. c. d. et a. ei que eſt. d. Com-
parata ſeruet ad eam ſeſquiterciam proportionem:
que eſt diateſſaron. Item. a. a. b. diſtet tono. b. a. c. di-
ſtet tono. relinquitur. vt. c. ad. d. ſemitonii diſtanti-
tiam ſeruet.

Et ſi quinq; ſint medie eodem modo. Si eniz prima
a quinta ſeſquialtera diſtet erit proportionez: prima
q; a ſecunda. ac ſecunda a tertia: quartaq; a quinta
ſingulis diſteterint tõis: tertia ad quartam ſemitonii
faciet diſſerentiam. Item quecũq; medie alioꝝ mo-
dorum proſlambanomenos accedũt he grauiores mo-
dos operãtur. Quenētis. ille acutiores efficiãt. Quĩ
igitur. In ſuperiore pagina deſcriptis modis partē
ſiniſtram legentis proſlambanomeni primi tenent.
De tera vero legentis extremis clauditur netis: erit
oibus quidem acutior modis: qui inſcribitur hyper-
mixolidi⁹: omnibus vero grauior is qui hypodori⁹.
Nos vò a grauiſſimo hypodorio inchoantes ceteros
quam inter ſe habeant diſſerentiam deſignabimus.
Namq; in hypodorio. modo meſe que eſt. ω. ab ea q
eſt in modo hypofrigio tono diſtabit. Quod in hoc
facile perſpicietur: ſiquis meſem hypofrigii. que eſt.
φ. eiſdem hypofrigii. ω. Comparetur: que eſt hypo-
dorii quidem meſe in hypofrigio autem licanos me-
ſon. Nam. φ. atq; ω. tono diſſerãt: quod pagina interie-
cta demonſtrat. Itē meſe hypolidii ab ea que eſt me-
ſe hypofrigii toni diſſerentiam facit. Namq; c. que eſt

meſe hypolidii tono diſtat a. φ. que eſt hypolidii qdē
licanos meſon: in hypofrigio autem meſe. Itē meſe
hypolidii que eſt. c. ab ea q eſt meſe dorii ſemitonio
diſtat. Quod hinc poterit agnoſci quoniã ordinē ſur-
ſum pdeuntē eius meſes que eſt hypolidii. atq; eum
ordinē inſurſum prodeuntē ei⁹ meſes: q eſt dorii: vn⁹
verſiculus: nõ pagina diſtinguit. Quo ſit vt meſe hy-
podorii ab ea meſe q eſt dorii. integra diateſſaron
cõſonãtia diſtet. idq; probatur. hoc mō. Nam que eſt
meſe. ω. In hypodorio. eadem. ω. In dorio hypate
meſon eſt ab ea que eſt meſe: In quo viſ mō vel gñe
diateſſaron conſonantia diſſerens. itē meſe dorii q eſt
π. ab ea meſe que eſt frigi. id eſt. λ. diſtat tono. Nam
que meſe in dorio. π. eadem in pbrigio licãos meſon
Rurſus meſe pbrigi q eſt. λ. ab ea meſe que eſt li-
dii. id eſt. i. diſtat tono. Nam que in pbrigio. λ. meſe l
lidio licanos meſon. Rurſus meſe lidij modi ab ea
meſe que eſt mixolidii. i. ſemitonio diſtat. Et. n. ſi
ordo: q rectus lidij continet meſen. ei ordinē q rectus
mixolidii meſen habet comparatus nõ paginula ſed
verſu diſiungit̃. Ea quoq; meſe que eſt mixolidij. n.
ad eã meſen que eſt hypermixolidii. i. τ. toni diſſerē-
tiam facit

tiā facit: iccirco qm̄. M. que i mixolidio mese est: eadē in hypmixolidio licāos mesō est. Uti fit vt mese dorii ab ea mese que est mixolidii diatessarō consonātia distet. Id pbatur hoc mō. Mā mese q̄ ē dorii. i. π. eadem est mixolidii idest. π. hypate meson: que ad cuiuslibet modi mesen diatessaron consonantiā seruat. itē mese dorii. i. π. ad eam mesen que est hypermixolidii que est. τ. diapente cōsonantiā seruat. Ea enī mese q̄ est dorii idest. π. In ordine hypmixolidii licanos hypaton est. licāos aut hypaton ad mesen in diatonico genere in quolibet mō si cōparet: diapēte consonantia distat. cur autē octau^o modus: q̄ ē hypmixolidi^o. ad tectus est: hic patet. Sit bis diapason cōsonantiā. hec.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S

Ratio superius disposite modorū descriptio.

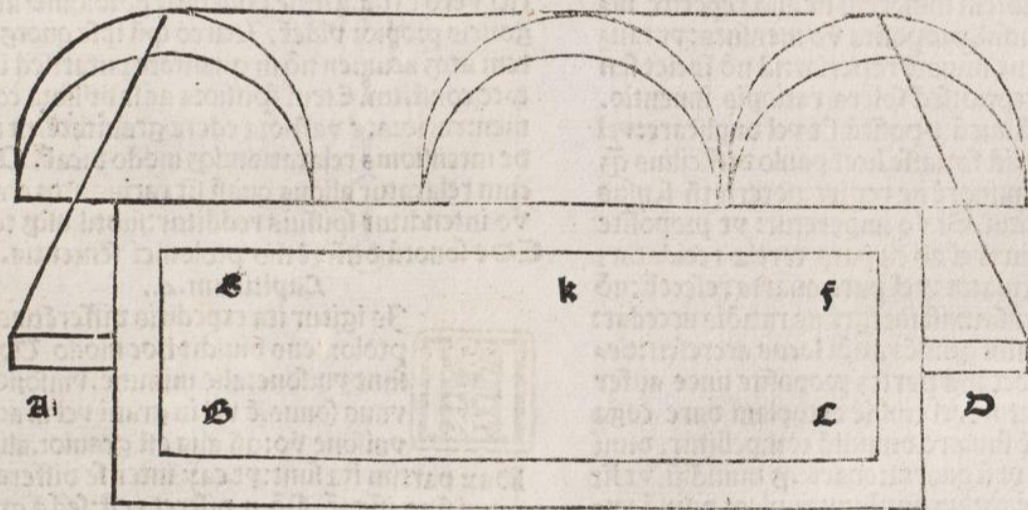
Capitulum. 17.

Diapason igitur cōsonantiā seruat. a. ad. id q̄ est. b. octo enim vocibus continetur. primam igitur dicimus esse spēm diapason ea: que est. a. b. Secundā vō. b. i. tertiam. c. k. quartam. d. l. quintam. e. m. sextā. f. n. septimam. g. Relinquitur igitur extra. b. p. que vt tot^o ordo impleatur: adiecta est. atq; hic est octauus modus: quem ptolomeus super annexuit.

Quemadmodum indubitanter musice consonantie aure diiudicari possunt. Capitulum. 18.

Vo indubitanter consonantiarū ratio colligatur tali breuissimo ac simplici effici poterit instrumēto. Sit igitur regula diligēter extensa. a. d. cui duo semispiria: quas magadas greci vocant: insuper apponantur:

ita vt ab ea que est. e. curuatura ad id q̄ est. b. deducta linea rectos circa se angulos reddat item ab ea q̄ est. f. curuatura ad id q̄ est. c. punctum deducta linea rectos circum se angulos efficiat. Sint vero he equa liter vndiq; perpolite: et ad eosde vsus sint eisdē alie equales parate. Super has intēdatur neruus equalis vndiq; is qui ē. a. e. f. d. Si igitur diatessaron consonantiam qualis sit reperire voluero: hoc mō faciam ab. e. pūcto: quo neruus semisperium tangit: vsq; ad. f. punctum: quo rursus ab alia pte neruus semispirio iungitur: diuido spatium q̄ est. e. f. septem ptibus: et ad partem septimarum quartam appono punctum quod est. k. est igitur. e. k. ad eam que est. k. f. sesquialtertia. Si igitur ad. k. equū superioribus semisperiiis apposuerō. atq; alterutra vicissim. e. k. et. k. f. plectro adhibito pellātur. diatessarō distātia consonabit. Sin vō simul vtrasq; pculsero: diatessarō consonantiā nosco. q̄ si diapēte efficere volumus quōq; partib^o totā cordam. i. spatiū. ab. e. ad. f. diuido ac tres vni portioni duo vero relique dabo. atq; ita posito semisperio. sed; superius dictum modum consonantias distonantiasq; perpendo. item si diapason consonantiā temptare voluero: totū tribus ptib^o seco: atq; i vnā duasq; distribuens easdem simul vel alterutram pulsans quid consonet: vel quid dissonet vtraq; cognosco. Tripla vero que est ex permixtis cōsonantiis nascitur ita redditur: vt si totam in quatuor partium diuisionibus partiamus: atq; in tres et vnā tota nerui prolixitas diuidatur. itaq; semisperium tribus appositum triple proportionis dissonantiaz et consonantiā reddat.

Ciusdem Boetii de Musica liber quintus.

Post monocordi regularis diuisionem adicienda arbitror esse ea: in quibus veteres musice doctores sententie diuersitate discordant: habēdumq; de omnibus subtile iudiciū: atq; id quod proposito deest operi: mediocri doctrine dispositione supplendum est. Potest enim alia quoq; esse diuisio: in qua non vntantummodo neruus assumitur: qui positus proportionibus diuidat: verum octo: atq; eiusmodi citbara fiat: aut in pluribus: et quanti necessarii sunt nerui: tota proportionum ratio quasi oculis subiecta cernatur. De vi armonice: et que sint eius instrumenta iudiciū et quonam vsq; l. asibus oporteat credi.

Capitulum. 1.

Ed de his paulo post loquemur. Nunc dicendum que sit vis harmōice: de qua tractare constituentes. iiii. libros impleuimus. Naturam vero eius vnoq; exprimendam in huius quinti voluminis seriem distulimus. Armonica est facultas differentias auctorū et grauiū sonorū sensu ac rōne perpendens. Sensus enim ac rōne quasi quedam facultatis armonice instrumēta sunt. Sensus nāq; confusum quiddā ac proxie tale: quale est illud quod sensit: aduertit. Ratio autem diiudicat integritatē: atq; vnas persequitur differentias. Itaq; sensus inuenit qdē cōfusa ac proxima veritati. Accipit vō rōne integritatē rōne vō ipsa quidem inuenit integritatē: accipit vō sensu cōfusam ac proximā veri similitudinē. Nāq; sensus nihil concipit integritatis: sed vsq; ad